

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 37 (712) • 1963 m. RUGSEJO — SEPTEMBER — mėn. 12 d. • 10¢ • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT., CANADA • TEL. 368-6813

Seimo žodis Lietuvai

BROLIAI IR SESĖS PAVERGTUJE TĖVYNEJE,

Laisvojo pasaulio lietuvių atstovai iš Argentinos, Australijos, Brazilijos, D. Britanijos, Italijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados, Kolumbijos, Prancūzijos, Urugvajaus, Venezuelos, Vokietijos ir N. Zelandijos, susirinkę į antrąjį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą 1963 m. rugpjūčio 30 — rugsėjo 1 dienomis Toronte, Kanadoje, siunčia Jums visų laisvųjų lietuvių broliškų sveikinimus.

Mes žinome ir suprantame okupanto brutalias pastangas absorbuoti Lietuvą politškai, ūkiškai ir kultūriškai į Rusijos monolitine sovietine imperija. Mes džiaugiamės ir didžiuojamės Jūsų atsparą okupanto kėslams, Jūsų meile savajai žemei, Jūsų ištikimybę tautinėms tradicijoms, Jūsų drąsa bei ryžtu tautinės kultūros kūrybai, Jūsų tikėjimu Lietuvos ateitimi.

Mes žinome ir atjaučiame Jūsų medžiaginius nedaugumus, Jums užkartos kolchozinės būdovės skurdą, Jūsų religines ir kūrybinės laisvės prievartavimą. Sutikdami su mintimi, kad mūsų laikai bus lemiami žmonijai, mes neabejojame, kad jie lems ne sovietinę vergiją ir tautų naikinimą, bet demokratine laisvę ir tautų apsisprendimą. Istorią liudija, kad kiekviena svetima tiironija, kad ir kaip galinga bebūtų, yra praeinamybė. Žino tai ir Lietuvos okupantas. Likvidavus vakarietiškojo kolonizmo liekanas Afrikoje, Azijoje, ateis ir sovietinio kolonizmo eilė.

Laisvieji lietuviai, vieningai trokšdami priartinti ir pagreitinti Lietuvos išlaisvinimą, atidžiai stebi tarptautinę raidą, plačiai informuoja laisvąjį pasaulį apie tikrąją padėtį okupuotoje Lietuvoje, kiekviena tinkama proga reikalauja Lietuvai draugiškas vyriausybės kelti Lietuvos bylą Jungtinėse Tautose ir tarptautinėse konferencijose, kelti sovietinio kolonizmo likvidavimą, kviečia, nei tiesioginiu, nei netiesioginiu būdu nepripažinti sovietinės agresijos padarinių teisėtumo Lietuvoje. Šiai veiklai greta Lietuvos diplomatinio misijų ir Pavergtųjų Tautų Seimo turime savo specialias globalines ir atskirų kraštų organizacijas.

Laisvieji lietuviai nuolat jaučia gyvą tautinės vienybės ryšį su Jumis ir savo tautinį solidarumą stengiasi pareikšti Jums visais galimais bendravimo keliais, tačiau griežtai atmeta okupanto persamą tariamą kultūrinį bendradarbiavimą, nes po juo paslėptas Lietuvos laisvės kovos atsisąjėdijimas ir sovietinės agresijos padarinių teisėtumo pripažinimas.

Laisvieji lietuviai, didžiai vertindami Jūsų mokslines ir menines kūrybos prasiveržimus svetimųjų sprespaudoje, taip pat džiaugiasi laisvųjų lietuvių kūrėjų ir mokslo darbuotojų vertingais veikalais, kurie ne tik praturtina mūsų bendros tautinės kultūros lobyną, bet ir įneša savitą indėlį į visos žmonijos kūrybinius laimėjimus.

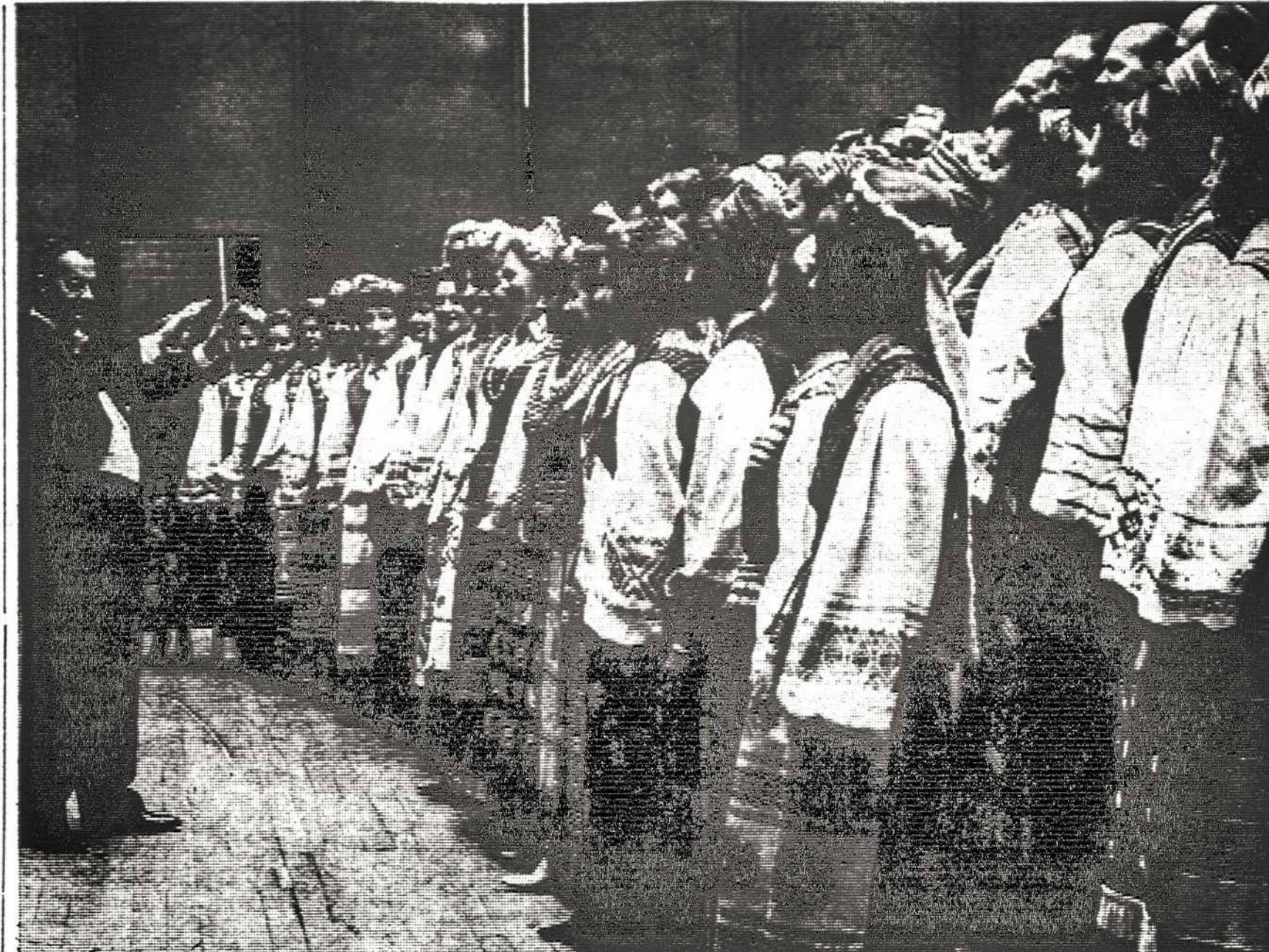
Kad lietuvis liktų lietuviu visur ir visada, kad savo tėvų lietuvių perduotų ateities kartoms ir kad savo darbu, mokslu, turtu ir pasiaukojimu padėtų Lietuvai išsilaisvinti, turime Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organus, išlaikome lietuviškas mokyklas, Lituanistikos Institutą, Pasaulio Lietuvių Archyvą, Bibliografijos Tarnybą, Čiurlionio Meno Galeriją, dešimtį knygų leidyklų, apie pusantro šimto lietuvių parapijų. Tam mes leidžiame lietuvių enciklopediją, du dienraščius, dvidešimt septynis savaitraščius, trisdešimt vieną mėnraštį, keletą biuletenių. Tam turime septyniasdešimt septynias kultūrinės, profesinės, religinės, jaunimo, švietimo, šalpos draugijas, neskaitant religinių brolių ir smulkių vietos organizacijų, kurių būtyrų tūkstantį. Tam organizuojame dainų ir tautinių šokių masines šventes, išlaikome chorų ir meno ansamblių, skiriame literatūros, mokslo, muzikos premijas, organizuojame vaidinimus, koncertus, dailės parodas. Tam pagaliau susirinkome ir į šį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės antrąjį seimą.

Broliai ir Sesės Pavergtoje Tėvynėje! Mes žinome, kad Jums yra Lietuva yra ir bus gyva, ir jokios okupanto užmąstos jos nenužudys. Mes norime Jus užtikrinti, kad Lietuva yra ir bus gyva taip pat ir laisvojo pasaulio lietuviuose.

Vardan tos Lietuvos vienybės težydi!

Antrojo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo prezidentas

Toronto,
1963 m. rugpjūčio 31 d.

Jungtiniam chorui, kuris Pasaulio Lietuvių Dienose Toronte išpildė St. Šimkaus kantatą "Atsisveikimas su tėvyne", diriguoja muz. St. Gailevičius. Jungtinį chorą sudarė Toronto "Varpas" ir Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras.

Sovietai ir Vakarų nuolaidumas

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Švedijoje

Atrodo, jog Chruščiovui dar kartą teks atsisakyti planuojamos kelionės Skandinavijon. Snipo plk. Wennerstroemo byla dar tebejudina švedų spaudą ir visuomenę. Kaip jau paskelbta, teismas ją galės nagrinėti ne anksčiau kaip ateinančių metų pradžioje, atseit, lygiai tuo pačiu metu, kai buvo numatyta sovietų vadovo kelionė. Oficialiai klausimas bus netrukus sprendžiamas, kai Stockholme susirinks Šiaurės užsienio reik. ministeriai. Švedų vyriausybės sluogsniai yra išreiškę viltą, kad pačiam Chruščiovui dabar busia nepatogu užsiminti apie kelionę Skandinavijon tokioje padėtyje, kai didelė krašto gyvenimo dalis ir spauda yra pasipiktinę augsto kariškio šnipinėjimu sovietų naudai.

Nepasitikejimo šešėliai
Naujų rūpesčių pabaltiečių sluogsnuose visdėlto sudarė šia vasarą Maskvoje pasirašytosios sutarties sukelti gandai gandeliai. Kol kas nieko tikro nėra paaiškėję.

Nepasitikejimo skleidėjai
Savaime aišku, jog netenka laukti kokių nors labai staigių ir netikėtų permainų, nes sovietai nelinek savo priešų samoningumą permenkai vertinti. Visų pirma jiems ne tiek svarbu mėginti naujomis priemonėmis prie savęs patraukti, kiek pasėti nepasitikejimą Vakarais, ypač jų vadovaujantį galybę — Ameriką. Pasėti kiek galima daugiau kartėlio, nusivylimo visuose, kurie ikišiol, net po Vengrijos įvykių, dar vis su viltimi žvelgė į Vakarų demokratijas. Gandai čia pati dekinčiausia priemonė. Juo labiau, kai jie turi pagrindą. Iš tikrųjų laisvojo pasaulio vadovai, nešdami atsakomybę už visą žemės rutulį apimančią strategiją, pastaraisiais metais, noromis ar nenoromis, sudarė išpūdį, tarsi jie būtų visiškai abejingi mažųjų Vidurio ir Rytų Europos atžvilgiu.

Tokia laikysena iš tikrųjų labai pavojinga. Kiekvieną dieną vis labiau kintančioje pasaulinių jėgų pusiausvyroje didėja svoris net ir tokių skaičiumi nepasizymintų veiksmų, kaip "istorijos šiukšlynan išmestųjų tautos atplaišių" (kalbant dar nesena sovietų terminologija). Tuo pačiu sovietams darosi vis svarbiau išjungti ita kingasias emigracijos jėgas iš priešišninko stovyklos ir jas pagal galimybę net mėginti pasijungti sau.

Vakarietių neatsargumas
Ir reikia pasakyti, jog kai kurių veiksmas vakariečiai palengvina tokias savo priešininkų pastangas. Nežymus, bet juntamas kaip kurių sluogsnų atsiribojimas nuo kovojančių pabaltiečių veiksmų, nesupratimas, nerėmimas ar net tiesioginis kliudymas jų veiklos šiaip — visa tai jau paliko nemažą karčių nuosėdų mūmuse.

Tie patys sluogsniai daro ir kitą didelę klaidą, kurią sovietai netruks išnaudoti tolesniam vakarietių pozicijų silpninimui ir mūsų demoralizavimui. Jie nemato ar nenori matyti, jog pastaruoju metu sukelta juodinimo kampanija prieš pabaltietišką emigraciją tėra tik apsuksur ir suklastas taktinis ėjimas. Visi tie tariamieji dokumentai ir įrodymai apie bendradarbiavimą su naciais, karo nusikaltėlių triukšmas ir pan. siekia to paties tikslo — atverti ir išplėsti prarastą tarp vienių ir kitų. Tuo tarpu tyliai bus siekiama Vakarų nesupratimo apskrituose ir nusivylusiuose žadinti naujas, sovietams bent netiesiogiai palankias, iliuzijas.

Amerikos — Rusijos samokslas?
Nėra pagrindo tikėti koki nors Amerikos ir sovietų "samokslu" kaip tik šiuo metu, kai visa eilė ženklų ir ūkinio bei karinių programų sklaida aiškiai rodo, kad Vakarų ir Rytų konfliktas, nors ir taikingai kryptimi vedamas, tolydžio aštrėja ir tampa skirtingų sistemų gyvybės ar mirties reikalu. Karinio ir pramoninio potencialo varžybos yra pabėgusios tokios įtampos, kad abi pusės savo ilgalaikio planavimo programoje atsakė daugelio reikšmingų projektų, nes ir milijardinių sumų nebeapkančia.

Objektyviai žiūrint, gandai apie mūsų "pardavimą" gali patarnauti tik vienam Kremlui, todėl ir jų kilmės reikėtų ten atidžiau paieškoti. Visdėlto nereikia užmiršti, jog subjektyvinės sąlygos tokiame gandum tarpt. mūmuse yra jau pakankamai paruoštos.

Teislaško įtarimas
Jau vien tas prisiminimas, kad sekanciais metais sukančia liūdna 25-rių metų sukaiktis nuo taip pat Maskvoje pasirašytosios Hitlerio — Stalino sutarties, nenoromis verčia mus tapti įtariniais. Juk su ana nacių-sovietų sutartimi prasi-dėjo visos skaudžiosios Pabaltijos nelaimės: prekiaavimas Lietuvos teritorija, okupacijos, deportacijos, masinės žudynės, kraujas, ašaros, neišbrendamas vargas...

Niekam neatneina ir galvą Amerikos už. r. ministerį D. Ruską lyginti su Ribbentropu, tačiau ar Molotovo įpėdinis Gromyko daugiau vertas už savo pirmtaką? Ka vienas dar, kitas gali lygiai, jeigu ne tobuliau, tą patį pakartoti.

Abėjonių akivaizdoje Vakarais tenka surasti itikinamų priemonių joms išblaškyti. O jas išblaškyti — tai jų pačių reikalas, ne tik mūsų. Ir dar pridursime, jog kaip ir dedės Samo poelgiai pabaltiečių atžvilgiu paskutiniu laiku ne tiek prablaškė, kiek surtistino jam pačiam nemalonius gandus. Bet tai jau kita tema, kuria kas nors kitas gali daugiau pasisakyti, tik ne stebėtojas iš Švedijos.

Popiežiaus palaiminimas lietuvių seimui

Pasaulio Lietuvių Dienų ir seimo proga per Kanados apašt. delegatą ir Toronto arkivyskupą Ph. F. Pocock gautas popiežiaus Pauliaus VI palaiminimas, kuris, deja, Torontą pasiekė pavėluotai, būtent, rugsėjo 3 d., jau po visų iškilnių, nors iš Romos išsiustas rugpjūčio 23 d. Raštas rašytas anglų k. Stai jo pilnas tekstas:

Segreteria Di Stato Di Sua Santità
No. 5656 Vatikanas, 1963 m. rugpjūčio 23 d.

Ekscelencija,
Pasaulio Lietuvių kongresas per Italijos Lietuvių Bendruomenės pirmininką išreiškė norą gauti Sventojo Tėvo apaštališkąjį palaiminimą tiems, kurie dalyvaus kongreso darbuose.

Turiu garbingą pareigą pranešti Jūsų Ekscelencijai, kad Jo Šventenybė teikėsi patenkinti prašymą, ypač todėl, kad pagrindinė svarstymų tema liečia religinį ir kultūrinį lietuvių gyvenimą, kuris yra vertas rūpestingo dėmesio.

Tėviška popiežiaus širdis jaučiasi padrasinta ir paguosta fakto, kad lietuvių tauta buvo lojali Petro Sostui ištisus šimtmečius, neišskiriant nė sunkių jos istorijos laikotarpių.

Sventasis Tėvas puoselėja viltį, kad šis kongresas teiks gausių dvasinių vasių ir to tikėdamasis Jis nuosirdžiai teikia specialų apaštališkąjį palaiminimą susirinkusiems atstovams ir visiems tiems, kuriems jie atstovauja.

Sia proga dar kartą išreiškiu Jūsų Ekscelencijai užtikrinimą savo augstos bei nuosirdžios pagarbos ir pasilieku —

Nuosirdžiai Jūsų Kristuje
A. G. Card. Cigognani.

Jo Ekscelencijai Didžiai Gerbiavam
Sebastiano Baggio, Apaštališkajam Delegatui,
The Manor House, Rockcliffe Park, Ottawa 2, Ontario.

Toronto arkivyskupas Ph. F. Pocock, persiųsdamas šį Šv. Tėvo palaiminimą kun. P. Azubaliui, lydraštyje rugsėjo 3 d. priduria:

"Čia pridėdamas laiškas atėjo ši rytą. Gaila, kad jis neatėjo laiku ir negalėjo būti perskaitytas kongrese. Visdėlto jis gali būti įjungtas į oficialią programą eiga..."

Kongresas buvo labai sėkmingas ir aš buvau didžiai nustebintas gausiu dalyvavimu katedroje sekmadienio rytą".

Savaitės įvykiai

IZRAELIO — SIRIJOS PASIENIO KONFLIKTAS, ATSIDURĖS JT SAUGUMO TARYBOJ sujungdino beveik visą pasaulį. Izraelio ginti išėjo vakariečiai, palaikomi savo draugu, o arabų kraštai drauge su sovietais — Sirijos. Pastaroji buvo kaltinama nušovimu dviejų Izraelio pasienio ūkininkų. JT tyrimo duomenys buvo palankūs Izraeliui, kuris reikalavo pasmerkti Siriją. Britų — JAV pasiūlyta rezoliucija, nemininti Sirijos vardo, tik smerkianti "lengvabūdišką žmogžudystę", būtų praėjusi, bet sovietai vetavo ir tuo sukludė rezoliuciją.

Portugalijos premjeras Salazaras laikosi tvirtai. Neseniai Lisabonoje demonstravo apie 250.000 asmenų palaikydami Salazaro politiką, kurią užspūle JT ir ragino palikti portugaliską kolonijas. Premjeras pažadėjo kovoti ir pasakė: "Jokia pašalinė jėga nepakeis mūsų principų". Premjeras turi jau 74 metus, bet fiziškai tebėra stiprus.

Prezidentas De Gaulle rengiasi pripažinti raudonąją Kiniją ir jos bolševikinę vyriausybę. Eina derybų dėl kainos už toki pripažinimą. De Gaulle sako, jei Amerika derasi su Sov. Sąjunga, kodėl jis negali derėtis su Kinija?

JAV ir Britanija privačiais keliais yra susitarusios su Sov. Sąjunga dėl nepuolimo sutarties tarp Atlanto S-gos ir Varšuvos pakto valstybių — Rusijos ir komunistinių satelitų. Žinant Vakarų minkštumą ir netolerigumą, galima laukti ir to. Tai bus dar viena sutartis, kurią Sov. Sąjunga turės progos sulaužyti.

N. Chruščiovas buvo priimtas Jugoslavijoje draugiškai, bet su tam tikrais rezervais. Kaip vienas jugoslavų sako, jei Rusija palaidos Ameriką, tai kas šelpis Jugoslaviją? Rezultatai dviejų savaitų Nikitos svečiavimosi yra labai kuklūs, nežiūrint, kad Chruščiovas prisipyrusiai "indoktrina" Tito. Tito kovoje su Kinija parems Maskvą, bet pasiliks ir ateity nepriklausomum komunistų ir neįeis į Maskvos satelitų skaičių. Tito spalio mėn. lankysis JA V-bėse ir P. Amerikoje.

Britanijos profesinių sąjungų kongresas reikalauja tolesnio suvalstybinio įvairių pramonės sričių: transporto, plieno, laivų statyklų, elektros įrengimų, oro susisiekimo ir kt. Jei darbičių partija grįžtų valdžion po sekančių rinkimų, susidurs su šiais reikalavimais.

JAV vandenys plaukioja rusų žvejų laivais. Jie kažką dirba net 3 mylių atstume nuo JAV krantų. Žvejojta, tik nežinia ką. Senato nariai kelia šį klausimą ir duoda ta proga įdomiu pranešimu, nes rusų "žvejų" laivai, kurių daugumą aptarnauja rusų kareiviai, yra aprūpinti moderniais elektroniniais įtaisais. Jie tirta krantus, dugno sąlygas ir kt. Tų laivų prie JAV krantų kai kada prisirenka net ligi 400 vietnetų.

JAV tęsia Kubos žvalgybą iš lėktuvų, kurie nuolat seka padėti Kuboj. Taip praneša krašto gynybos ministerija, nes buvo paplitę gandai, esą prezidentas įsakęs žvalgybą nutraukti.

Dar vienas buvęs JAV kareivis, pasiryžęs pasilikti pas kiniečius po Korėjos karo, grįžo ir sako, kad jo nutarimas pasilikti pas komunistus buvo "kvaila klaida". Gyvenimas Amerikoje depresijos metu buvęs nepalyginamai geresnis, negu ten gerai laikais.

Pasikiliojimai tarp Rusijos ir Kinijos komunistų vadų tęsiasi toliau. Kiniečiai, apšaukę N. Chruščiovą proamerikiečiu, antitarybininku, dabar rašo, kad "ne užtektų viso Volgos vandens nuplauti didžiulę gėdą nuo jo veido". Bet tarp Maskvos ir Vakarų santykiai negerėja, ypač po to, kai Maskva ir vėl stato savo reikalavimus dėl Vokietijos. Dabar, pasak sovietų, yra trys Vokietijos: Rytų Vokietija, Vakarų Vokietija ir Berlynas.

Pietų Amerikoje "Voice of America" radijo programa yra perduodama daugiau kaip per 100 radijo stočių. Komunistų radijo propaganda dabar suskilusi, nes rusai ir kiniečiai smarkiai kovoja tarpusavy. Tai ypač ryškų Europoj. Pvz. Maskvos radijas tik per vieną dieną davė dvi ilgas programas rumunų k., įtikinėdamas rumunus prieš kiniečius. Rumunijoje yra daug komunistų simpatikų Kinijos pozicijai.

Vokietijos parlamento vicepirmininkas T. Dehler lankėsi Maskvoj. Susitiko su Chruščiovu ir Gromyko. Ypač karingas buvęs Gromyko, dalindamas Vokietiją į tris dalis.

Tarp Prancūzijos ir Britanijos eina derybos dėl tiesioginio susisiekimo. Galimi du būdai — statyti tiltą ir kasti tunelį. Tunelio pravedimas kainuotų \$700 mil. Manoma, kad bus pasirinktas tunelis.

Kas naujo Kanadoje?

Dvi kultūros arba nė vienos, — pabrėžė min. pirmininkas L. Pearson, kalbėdamas apie Kvebeko separatistus. Jo nuomone, atsisakyti Kvebeko provinciją negalėtų egzistuoti ir taptų priklausoma nuo JAV. Panašiai atsitiktų ir su angliškai kalbančia Kanada.

Kanados medžio pramonė gresia pavojus, nes kaikurie JA V-bių kongresmanai prašo prez. Kennedy įvesti kvotas ir didesnius muitus iš Kanados įvežamiems medžio dirbiniams, ypač popieriui. Esą pati JAV medžio žaliavos pramonė dabar nukencianti. Jeigu tas bus padaryta, Kanada ekonomiškai smarkiai nukentės. Tik Niujorko laikraščių streiko metu, kuris truko 114 dienų, kaikurie popieriaus fabrikai Kanadoje buvo užsidarę.

Eksportas užsienin per pirmąjį pusmetį žymiai pakilo. Eksportuota už \$138 mil. daugiau, negu importuota. Tuo tarpu per metų pirmąjį pusmetį importas viršijo eksportą \$130 mil. Po JAV daugiausia eksportuojama Britanijon.

J. Diefenbakeris, buvęs min. pirm., dabar opozicijos vadas, buvo priimtas popiežiaus Pauliaus VI privačioje audienčioje. Lankosi Egipte ir Izraelyje.

Konservatorių konferencija ikyks Otavoje sausio mėn. Diefenbakeris pareiškė, nors ir yra kandidatų užimti jo vietą, bet jis dar norėtų likti konservatorių partijos vadu.

Eskimų vaikai buvo surinkti iš įvairių arktikos kampų ir 200 jų atgabenti lėktuvais į Inuvik miestą. Šiaurės Vakarų teritorijoje. Čia jie pasiliks 10 mėnesių ir lankys mokyklą. Apgyvendinti katalikų ir anglikonų specialiai įrengtose patalpose.

"Paleidus žmogžudžius iš kailių" ir jų vietoje uždarius kiekvieną pavojingą automobilio vairuotoją, visuomenė būtų daug saugesnė", — pareiškė sociologijos prof. dr. T. Morris. Pagal jį, tik 21% visu vairuotojų, mirtinai sužeidusių kitus, tėra uždaromi ir kailėjimams. "Ar yra skirtumas tarp neatpažistamo lavono, užmušto girtu vairuotojo ir nužudyto apiplėšimo tikslo?" — klausia sociologas.

Prasidėjus mokslo metams vel diskutuojamas švietimo klausimas ir programos. Siandieninėje sistemoje ir ekonomijoje darbininkų ir tarnautojų paklausa keičiasi. Dar prieš 10 metų Kanadoje buvo lygiai ūkio darbininkų, kaip ir profesijas turinčių tarnautojų. Per dešimtmetį ūkio darbininkų sumažėjo 235.000, bet atsiradę pareikalavimas 300.000 žmonių, turinčių profesijas. Kas atsitiks dar už 10 metų? Siandieninis, vien gimnaziją baigęs, jaunuolis gali visiškai negauti darbo.

Kreditistų partija visiškai sušilo. Prie skilimo visidėlto Kvebeko Real Caouette, kuris nebe sutaria su partijos vadu R. Thompson. Parlamente partija turi 24 atstovus. Jie pasidalino lygiomis — pusė palaiko Thompsoną, kita pusė sėdės atskirai su Caouette.

Senatvės pensija bus padidinta \$10 mėnesiui nuo spalio mėn.: tuo būdu kiekvienas kanadietis ar gyventojas po 70 metų amžiaus gaus \$75 mėn. Papildomos lėšos \$115 mil. numatytos surinkti naujų mokesčių keliu. Šis vyriausybės sprendimas dar turės būti priimtas parlamento. Kvebeko provincija neketina dalyvauti šiame naujame senatvės pensijų plane. Taip pat numatoma padidinti pensijas akliems ir invalidams, naikinant mokesčius \$10 mil. Dar nežinoma, kurie mokesčiai bus padidinti.

Imigracija iš Britanijos vėl pagyvėjo. Per pirmąjį pusmetį atvyko Kanadon 11.396 britai, tuo tarpu per tą laiką praėjusiais metais tik — 7.000. Austrijon per metus išvyksta apie 70.000 britų.

Memmingen. — Latvių "raudonasis apaštalas" Alainis, Memmingene, su Vokietijos latvių ekskursija buvo nuykęs į okup. Latviją. Nuyko su sūnum, o grįžo be jo, kaip praneša "Latvija". Alainis aiškines, kad sūnus Latvijoje palikęs gydytis. Laikraštis sėloioja, kad "gydymas" galis būti ir politinio pobūdžio. Dar esą būdinga, kad Alainui tepavyke surasti labai mažai tautiečių tai ekskursijai. E.

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada

Tel. 368-6813

Tapsime gyva kibirkštėle

Dr. J. SUNGAILA

Bedirbdami lietuvišką tautinį darbą tremtyje, mes neišvengiamai sutinkame daug nusivylimų ir neretai esame apimti tamsios nevilijos. Tas darbas būtų nebe-pakeliamas ir galbūt nebeįmanomas, jei šalia tų nusivylimų ir nevilijos neturėtume reikšmingų momentų, pakeliamųjų mūsų dvasią ir suteikiančių vilties.

Šiandien mes ir stovime prie vartų vieno iš tų momentų — pačių didžiųjų ir pačių reikšmingųjų. Iš tikrųjų, nežinau kito tokio didelio ir reikšmingo įvykio mūsų tremties lietuviškame gyvenime, koks yra pasaulio lietuvių seimas. Jau pats faktas, kad mes randame galimą susirinkti iš visų, net ir labai tolimų, kraštų, padaro šį seimą didingą ir prasmingą.

Jis didelis ir reikšmingas mums patiems — laisvųjų kraštų lietuviams, bet ne kiek mažiau didelis ir reikšmingas jis yra ir visai mūsų tautai. Visi šio seimo darbai ir rūpestiai yra juk skirti ne mums patiems, bet Tau — savanorių, partizanų ir kankinių krauju persunkta Lietuvos žemei, ir Tau, miela sese ir mielas broli, kuris pasilikęs savo tėvų žemėje neši sunkią vergijos našą ir kenti nuolatinį moralinį prievartavimą. Tavo pagalbos šaukštas bevilniškai atsimušą į kietą geležinę uždangą ir nepasiekia laisvojo pasaulio, kurio pagalbos Tu tikiesi.

Bet, nenusimink, mielas broli, mes girdime Tavo dejavimą, ir jaučiame Tavo sielvartą. Todėl ir susirinkome čia šiandien ir tą antrąjį pasaulio lietuvių seimą. Susirinkome iš daugelio ir tolimų laisvųjų kraštų. Mes palikome namie savo asmenines bei partines ambicijas ir interesus, bet atsisėmėme savo širdyje tyrą lietuviško solidarumo jausmą ir brolišką meilę, kuri lydes visus šio mūsų seimo darbus.

Visi ir vieningai kalbėsime už Tave, mielas broli, ir mūsų tvirtas ir ryžingas balsas turės pasiekti tuos, kurių pagalbos Tu tikiesi.

Vieningų balsų mes kreipsimės ir į tuos Tavo brolius, kurie džiaugdamiesi savo laisve ir turtingu gyvenimu jau užmiršo Tave.

GEDIMINAS GALVA

Lietuvos pavergimas ir prisikėlimas 3.

TRYŠ IMPERIALISTINĖS SROVĖS

Istorinė Lietuva kūrėsi, kai germanai, nešdami kryžių, kardu skynė sau kelią į rytus. Anuo metų jų pradėta imperialistinė veržla į rytus atgijo ir vėliau. Lietuva įjėjo paramos rytuose ir pietuose atsispirti pavojingam priešui. Kai vokiškoji veržla nusilo, atslinko pavojus iš rytų. Sustiprėjusi Rusija ėmė sprautis į vakarus. Svedų imperialistinės užmačios liko palaužtos. Lenkai tebuvo ir liko primestiniai bendrais, bėdos santarvininkais.

Kai kėlėsi amžijū raidoje žymiai apnaikinta, svetimosios prispauždos išvarginta, nekarta svetimųjų karių nusiaubta, priversta atsilikti civilizacijos ir kultūros baruose, bet sugebėjusi išlaikyti minties savaimingumą ir laisvės troškimą lietuvių tauta, pakeliui į nepriklausomybę užtikino trijų imperialistinių tautų užpuolikus jos laisvės ryžių palaužti.

Nedraugiškų tautų priedangos pasikeitė, bet jų tikslai tie patys: pavergti lietuvių tautą ir paskandinti didžiųjų tautų bangose.

Per pirmąjį pasaulinį karą vokiečiai buvo paruošę planą suvokietinti „atsilikusią lietuvių ūkininkų tautą“ per 50 metų. Tas slapstas planas, kurio tebuvo atspausda 20 egz., ano pokario metu buvo patekęs ir į mano rankas. Net karą pralaimėję vokiečiai dar bandė įsistvirtinti Pabaltiję.

Lenkai svajoję atkurti valstybę tarp dviejų jūrų. Jie bandė daryti perversmą Kijeve, Minske ir tik Vilnių klasta ir jėga jiems pavyko įsigalėti.

Naujos priedangos rusiškasis imperializmas, sulaukęs karinių smūgių, siekė krašte sustvirtėti ir

laukė progos žymiai plačiau praversti „langą į vakarus“, kaip Petro I laikais.

Visi trys didieji kaimynai anuo pokaryje buvo persilpnę siekti savo tikslų, ir sulaukę lietuvių tautos pasipriešinimo vieton karinio puolimo ėmėsi politinio, ūkinio ir kultūrinio gniuždinimo.

Pabaltiečių nešališkumas

Estai ir latviai, pergyvenę vokiečių ir rusų prispaužą, ką tik pirmajam pasauliniam karui pasibaigus, ėmė įsikišti priemonių apsaugoti nuo nelemties pasikartojimo. Estas Pusta siekė Pabaltiję, Skandinavijos ir Lenkijos sąjungos. Latvijos užsienio reikalų ministeris Mejerovic, netrukus miręs įtartinose aplinkybėse, svajoję apie platesnę santarvę sulaukė vokiečių ir rusų veržlų. Jo užmojis primena Rusijos užsienio reikalų ministerio Izvolskio siūlytą 1908. IV. 10 santarvę dėl status quo Baltijoje.

Sie užsimojimai sutiko didelių kliūčių. Skandinavijos valstybės neparodė noro įsijungti sąjungon. Jau anuomet jos pareiškė, kad norintios likti nešališkomis. Vienintelė Suomija bandė pasukti į Pabaltiję. 1920 m. Helsinkyje susirinko Pabaltijės valstybių, Lenkijos ir Suomijos atstovai. Tais pat metais spalio 9 d. Želgovskio žygis Vilniui užgrobtį pakeitė politinio apsigūnimo kryptį. Lietuva buvo priversta pasitraukti iš sąjungos, kurioje dalyvauja Lenkija. Helsinkio ir Bulduri nutarimai pakibo debesys. Varšuvėje padarytiems 1923. III. 17 nutarimams nepritarė Suomijos parlamentas. Suomijos užsienio reikalų ministeris Holsti buvo priverstas atsistatydinti. Suomija, Esti-

ja, Latvija ir Lenkija dar tarėsi 1925 m. Helsinky, tačiau tesutartie tik antraeilės reikšmės klausimais. Latvijoje ir Estijoje, nors pastarosios užsienio reikalų ministerijoje visuomet buvo asmenų, skatinusių siekti glaudesnių santykių su Varšuva, kilo kalkurie nuogastavimai dėl Lenkijos persvaros. Latvijos užsienio reikalų ministeris Cielens ėmė šnekti apie Šiaurės Locarno-Pabaltiję ir Suomijos sąjungą. Tuo metu Suomija jau buvo pasukusi Skandinavijos link. Šiaurinis Locarno turėjo sumažėti.

1934. IX. 12 pasirašyta Pabaltiję — Lietuvos, Latvijos, Estijos santarvės sutartis liko bereikšmė, nors dažnai susitikinėjo užsienio reikalų ministrai pasitarti. Pabaltiję užsienio politikos derinimas buvo pažėistas išskirtų „ypatingųjų klausimų“, būtent Vilniaus ir Klaipėdos. Santarvės sutartis neišėjo iš diplomatinio bendravimo rėmų. Pabaltiję glaudesni ūkinį ir kultūrinį bendravimą paliko atviru. 1923 m. Estijos Latvijos karinė santarvė net nebuvo pasiūlyta Lietuvai pasirašyti, bijant išpareigoti ypatingais atvejais.

Sovietai gerai žinojo Pabaltiję santarvės svorį, tačiau driso prikašioti Lietuvai ir net ją kaltinti Maskvai nedraugiškum kariniu apsigūnimu, kurio iš viso nebuvo. Lietuva liko vieniša dviejų ultimatumų metu, nes už „ypatingųjų klausimų“ kupsto ėmė salstyti Estija ir Latvija, ėmusios tarpusavyje nesutarti dėl mažumų. Estija ir toliau įjėjojo atramos Varšuvoje ir svajoję išplėsti Pabaltiję santarvę. Lenkijos užsienio reikalų ministerio Becko kelionė 1937 m. į Taliną nebuvo pripuolama. Tarp Latvijos ir Lenkijos jau buvo perbėgusi juoda katė.

Trys ultimatai

Antrojo pasaulinio karo išvakarėse Lietuva neturėjo jokios rimtos politinės atsparos. Lietuva nuo Lenkijos skyrė 512 km. mirusi siena. Mūsų šauksmas „Ei pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim“ patarnavo patriotinei ugnėlei kurstyti, tačiau politika šalia to reikėjo didesnio apdairumo. Vien savyje užsidaryti ir tik kumščius sugniauzus tikslu siekti — permaža. Suos žodžius tardamas visai nenoriu pamiršti lenkų padarytų skriaudų Lietuvai: karinio užpuolimo, Lietuvai primestinės Suvalkų sutarties 1920. X. 7 ir sulaužymo po dviejų dienų, kai Varšuvos įsakymą vykdymas L. Želgovskis Vilnių užėmė, bandymo apsupsti Lietuvą, įsigalėti Klaipėdoje ir užgniaužti jos gyvybę, P. O. V. suokalbų ir lietuvių persekiojimo Vilniaus krašte.

Istorinė lenkų neapykanta ir patriotinis išsiūbavimas, įvykus pasienio sargybinių susisaudymui prie Trasninkų, (tai buvo lenkų patyčių veiksmas) Lietuvos neapsaugojęs nuo politinio pažeminimo, kai 1937. III. 17 vakarą Lietuvai buvo įteiktas pirmas ultimatas. Seimas verkšnodamas priėmė lenkų reikalavimą užmegzti diplomatinis santykius ir praversti duris jų vėžmai per Lietuvą į Klaipėdą. Lenkų užmačios siekė žymiai toliau: apspresiti Lietuvos lėmtį po Lenkijos sparnu. Šis ultimatas nespejo palikti didesnių žaizdų, tačiau buvo Lietuvos nelemties pradininkas.

Tuo metu Lietuvos santykiai su Vokietija buvo šalti. Nacins siautėjimas Europoje, siekiant apjungti „vokiškas žemes“, privėdė prie antrojo ultimato. 1939. III. 22 Berlyno padiktuota sutartimi Klaipėdos kraštas, kuriam prijungti prie Lietuvos buvo vesta sumani ir vėta pasididžiavimo politinė kova, grąžintas Vokietijai. Politinis Lietuvos pasitraukimas anuo metu vedė į nepriklausomybės praradimą. Lietuva, suaukinus Lenkiją, pateko į žnyplės dviejų imperialistų, kurie 1939. VIII. 23 sutartimi nutarė ketvirtą kartą Lietuvą padalinti. Vadinamoji nepuolimo sutartis (slaptieji susitarimai tik vėliau išsyrškėjo) sudarė ypatingas sąlygas gintis, nes mūsų kariuomenė, kuriai buvo skirti dideli tautos ištekliai ir dėtos nepaprastos viltys, prarado ne tik gynybos atsparą, bet ir pasitraukimo spragą.

Aš neįsivaikau nesėkmės kaltininkų, kurie nuvedė Lietuvą į visišką užsiklindimą, tačiau trys ultimatai ir jų skaudžios pasekmės lietuvių tautai prašosi išvadų.

reikalingas. Lietuviai iš laisvų kraštų galėtų atimti sovietinės diktatūros paliktas tendencijas, atnešti savo patirtimą naujai bei siorganizuojančiam kraštui ir kartu perkelti savo turimas santaupas, reikalingas krašto gerovei.

Taip padiskutavę ir lietuviškai pasivaišinę pasukom į vadinamą „kalnus“, kur yra įsikūrę kelias lietuvių. (Bus daugiau)

Nesame paprasti išeiviai

IS VILKO PIRM. DR. A. TRIMAKO KALBOS

II PLB SEIME TORONTE

„Lietuvių Bendruomenės įnašas į tautos likiminę kovą yra svarus ir pasigėrėtinas. Gausūs kongresai ir suvažiavimai, dainų ir liaudies šokių festivaliai, meno parodos, sporto šventės ir žaidynės, teatras, chorai ir, pagaliau, išeivių būrimas į Lietuvos Bendruomenės apylinkes, tai vis darbai, kurie ilgai yloje esame išeivijos pastangas išlikti ir padėti savo tautai laimėti laisvę.

Dar nevisa, be abejonės, atlikti, dar net nevisi teisingai suprantama L. Bendruomenės tikslus ir uždavinius, ir nevisi esame įsijungę į jos gretas, o mūsų jaunimas tebevaikšto savęs įjėskodamas, kartais net paklysdamas. Daugely vietų lietuvių bendruomenė ne tik nesiaurėja, bet plečiasi, apgaudami piktžolėmis. Vieton juos ar, nevienas mūsų eikvojame laiką nesibaigiančiom diskusijom, kas ką turėtų daryti. Tuo tarpu perdėm visiem aišku, kad ką gera padarysime savo tautai išlaikyti gyvai, jos kultūrai plėsti, Lietuvos vardui garsinti ir jos laisvės bylai kelti, atlikime kilnų tautinį darbą.

Nederėtų pamiršti, kad nesame paprasti išeiviai. Išvykome iš krašto ne turtų krauti, bet pavertiesiems savo broliams padėti išsilaikyti, ne peštis, bet darniai sugyventi, ne diktuoti, nes tuomi tikta išsuktume pasipriešinimą, bet susitarti, ne kitiem trukdyti veikti, bet patiems atsidėjus dirbti ir telkti lietas visuomeniniams darbams ir laisvės kovai remti. Atliknų uždavinių turime daugiau, kaip darbininkų. Dėl darbo naštos netenka varžytis. Svarbu, kad pagrindiniai uždaviniai būtų tinkamai atlikti ir turimos jėgos tiksliai panaudotos. Pagėjų veikėjų yra nedaug. Tos organizacijos, kurios jų suteiks ir atrinks daugiau, visa geriau ir atliks. Vadovaujančių asmenų pajėgumas, ne vien narių skaičius, lemia organizacijų reikšmę.

Dabartinė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovybė reikalus teisingai suprato. Bendradarbiaudama su VLIKU, ji daug padarė, vienybės siekdama. Ji praplėtė kelią į darnesnę veiklą netiktai pačioje L. Bendruomenėje, bet žymiai padėjo susiprasti ir laisvės kovotojų gretoms. Tos pastangos praskaidrino atmosferą vieningam darbui ir sudarė palankesnes sąlygas laisvės siekti. Belieka laukti, kad mūsų politinės grupės, kurių svorį turėtume sverti ne pagal jų narių skaičių išeivijoje, bet pagal tuos stambius pavergtųjų brolių sluoksnius ir jų reikalus, kuriems jos atstovauja, besiremiamos savo giliu patriotizmu, nedelsdamos su jungs savo jėgas vieningam Lietuvos laisvinimo darbui. Jos savo laiku sukūrė VLIKĄ pagrindui, rizikuodamos savo žmonių laisvę ir gyvybę, joms ir dera jame dirbti, kol Lietuva vėl bus laisva. Augstai vertindamas PLB vienybės pastangas, tikiu, kad jos vadovybė bus rados ir kelius ir ateity bendradarbiauti su VLIKU ir veiksmingai dalyvauti Lietuvos laisvės kovoje“.

Antrojo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo rezoliucijos

1. PLB seimas, išklauses PLB valdybos, PLB kultūros tarybos ir seimo išrinktos kontrolės komisijos pranešimus, tvirtina PLB valdybos padarytas išlaidas ir reiskia PLB valdybai ir kultūros tarybai nuosirdžią padėką už atliktą darbą.

Seimas nuosirdžiai dėkoja už apsilankymą ir tartą žodį Lietuvos atstovui Vašingtone J. K. Jekui, gen. Lietuvos konsuliui Toronte dr. J. Zmuidzinui, VLI Ko pirm. dr. A. Trimakui, taip pat visiems seimą sveikiniams — organizacijoms, institucijoms, asmenims. Seimas dėkoja Kanados LB krašto valdybai, Toronto Tėvams pranciškonams, Sv. Jono Kr. parap. kleb. kun. P. Azubaliui ir visiems tautiečiams savo darbu, menu ar kitokia parama padėjusiems seimo darbams, be to, Canadian Broadcasting Corporation ir Voice of America.

2. PLB seimas, išklauses pranešimų ir diskusijų išeivijos lietuvių švietimo ir kultūros reikalais, konstatuoja ir kreipiasi į lietuvių išeiviją:

Lituanistinis švietimas ir tautinė lietuvių kultūra yra ne tik LB organų tiesioginis uždavinys, bet ir kiekvieno lietuviu didysis rūpestis bei pareiga. Sudaryti moralinę ir materialinę atramą lietuvių švietimo, mokslo ir kultūros darbi, koordinuojamam PLB B-nės kultūros tarybos. Pati PLB kultūros taryba skatinama įjėskoti konkrečių priemonių seimos tautiniam gajumui patikrinti.

3. PLB seimas nutaria kiekvienų metų rugsėjo mėnesį skelbti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės mėnesius.

4. PLB seimas didžiai vertina JAV ir Kanados LB pastangas organizuojant bendruomenės fondus ir skatina visų kraštų LB vadovybes susirūpinti finansinio fondo organizavimu pas save, PL B-nės Fondo sudarymu taip pat skatina visus laisvuosius lietuvius duosniai remti jau veikiančius JAV ir Kanadoje LF.

5. PLB seimas, turėdamas galvoje, kaip kuriuose kraštuose senajai lietuvių išeivijai susidariusių tam tikrus psichologinius sunkumus tiesiogiai dalyvauti LB organuose, kreipia atitinkamų kraštų LB vadovybių dėmesį, kad pajėškotų būdų ir formų senosios išeivijos aktyviam dalyvavimui LB organuose užtikrinti.

6. PLB seimas sveikina ir remia Lietuvių Enciklopedijos leidimą ir J. Bačiūno pastangas išleisti 6-8 tomų lituanistinę enciklopediją angliskai.

7. PLB seimas ragina PLB valdybą ir visų kraštų LB vadovybes remti Vasario 16 gimnaziją lėšomis, mokytojais bei mokiniais.

8. Tautiniam solidarumui plėsti ir ugdyti PLB seimas skatina PLB valdybą ir atskirų kraštų LB vadovybes informuoti ir instruktuoti lietuvių turistus, kad jie savo kelionėse susirūstų su lankomų kraštų LB organais.

(Nukelta į 7 psl.)

Tolimose lietuvių salose

K. P. R. GAIDA

VAŽIUOJAM PAS ŪKININKUS

Apie 120 mylių ir vakarus nuo Winnipeg'o yra keliolika lietuvių ūkių — apie McGregor, Edrans, Carberry, Firdale. Kun. J. Bertasius automobiliiu gerai keliais lėkėm per akimis neaprepiamas lygumas, pilnas kviečių, avių, sverių, dobilių, runkelių. Žemės labai geros, nereikia nei trauš, nei plugo. Ūkininkai didelėm akėčiom, trauklom traktoriaus, papurena žemę ir sėja. Derlius dažniausiai būna geras. Prievažiuojame miestą Portage la Prairie. Tai ūkininkų miestas, kurio burmistras išrinktas anglikono klebonas. Matyti daug žemės ūkio mašinų, traktorių. Šiame mieste apsigyvena ūkininkai, sulaukė senatvės ir pardavė ūkius kitiem. Norėjom aplankyti čia gyvenančius lietuvius Ign. Bra-

zauską, psichiatrinės ligoninės sanitarą, ir Blažį, bet buvo išvykę ir darbus. Už Portage la Prairie pasiekėm pirmutinį ūkį — Satkūno. Radom tik žmoną su sūnumi. Kieme trumpai pasikalbėjom. Satkūnienė kalba lietuviškai, nors Kanadoje gimusi, bet jos sūnus silpnai tereigia. Jis moko vidur. mokykloje, nori eiti augstuosius mokslus; ūkyje pasilikti nenori. Tą patį pastebėjome ir kituose ūkiuose — jaunieji nenori pasilikti ūkiuose. Juos traukia miestas, lengvesnis uždavis bei gyvenimas.

P. LIAUKEVICIAUS ŪKYJE

Netol didžiojo kelio randame didelį Povilo Liaukevičiaus ūkį — apie 700 akrų. Lietuvos mastu tai dvaras. Prie durų mus maloniai pasitinka p. Liaukevičiaus ir sako, kad vyras dirba laukuose. Įsėdam į jos raudoną Pontiac ir laukų keliu, vietomis per dirvas, nuvažiuojam į galulaukį, kur randam traktorių ir 36 pedų kultivatorių purenanti pūdyma. Visi grįžtam į namus, į jaukų salioną, kur pridėta laikraščių: „Naujienos“, „Keleivis“, „N. Lietuva“, „T. Ziburiai“. Išsikalbam. Pasirodo, P. Liaukevičius yra dūžkas nuo Lazdijų, atvykęs Kanadon 1929 m. Nepakentė jis tuometinio Lietuvos diktatūrinio valdymo ir išvyko Kanadon pasidairyti. Pradžioje gyveno Montrealyje, bet čia buvo sunku su darbais, ir atvyko į Kanados vakarus su \$50. Išsinuomėjo žemės, nusipirko arklis ir ėmė ūkininkauti. Pradžią buvo sunki, be to, užėjo ūkinės depresijos laikai. Norėjo atsikviesi savo šeimą iš Lietuvos, bet valdžia dėl siaučiančios ūkinės krizės neleido. Pagaliau 1937 m. atvyko ir žmona su sūnumi. Pamažu jis įsistvirtino ir dabar jo ūkis yra \$50.000 vertės, o kitaitiek verti jo ūkio padargai — mašinos. Sakė nesigailis išėjęs iš fabriku malonės. Girdi, ūkininkas yra pats sau ponas. Nors ūkis didelis, bet jį išdirba jis pats — mašinos atstoja daugybę darbininkų. Sūio metu dalį ūkio yra išnuomojęs. Taip besikalbant ateina ponis ir kviečia užkasti: rūgusio pieno su bulvėm ir grybų! Tai buvo tikra staigmena. Jeigu jo ūkis būtų arčiau Toronto ar kitų didesnių lietuvių kolonijų, visi važiuotų jo lankyti, o jo 60 karvių banda visus pajęgtų aprūpinti. Įdomu metu patirti ir tai, kad žiemos metu tik silpnėsiųje gyvulių laikomi tvarte. Kituose ūkiuose visai nėra tvartų, ir gyvuliai visą žiemą turi išbūti lauke.

Lietuvių ūkininkų pamaldos P. Liaukevičiaus ūkyje. Jas laiko kun. J. Bertasius.

avių, miežių laukus. Netrukus pasiekiam Petro Zemačio ūkį, Edrans vietovėje. Pirmieji, kaip ir kituose ūkiuose, pastinka du stambūs šunys, bet labai taikniai. Seimininkai pakviečia vidun. Kol seimininkas paruošė pietus, emėm diskutuoti. Pasirodo, P. Zemačis yra taip pat senas ateivis, nors atrodo labai tvirtai. Dirbo jis kurį laiką Sidney prie Halifaxo anglių kasyklose, kur buvo gana daug lietuvių. Kai užsidarė kasyklos, daugumas išvažinėjo kitur. P. Zemačis, kilęs nuo Šasnava, yra Lietuvos kariuomenės savanoris; turi viršilos laipsnį ir yra dalyvavęs nepriklausomybės kovose Vilniaus srityse. P. Liaukevičius taip pat yra Lietuvos kariuomenės savanoris su viršilos laipsniu. Abu iš Lietuvos išvyko dėl ekonominių ir politinių priežasčių. P. Zemačis pasakojo, kad tuometinė valdžia isakiusi jam registruotis policijoje kiekvieną mėnesį. Negalėdamas to pakeisti, atvyko Kanadon. Čia įsiterpė P. Liaukevičius pasisakydamas prieš diktatūrinį valdymą Lietuvoje ir prieš 1926 m. sukilimą, nuvertusį prez. K. Griniaus valdžią.

Beklausant praeties pasakojimų man paripo ateitis, ir paklausiau: — Ar dabar grįžtumėt Lietuvon, jeigu ji taptų nepriklausoma?

P. Zemačis: Nežinau. Čia mūsų vaikai, mūsų ūkis... Negalėčiau atsakyti į tą klausimą.

P. Liaukevičius: Į laisvą Lietuvą visi svajojom grįžti, besvajojant ir betapant užėjo karas ir sumaišė planus. Dabar, jei Lietuva būtų laisva, važiuotume pasizūrėti.

Kun. J. Bertasius: Ateiviai turėtų pasilikti čia. Sugrįžus būtų labai sunku prapti prie naujų sąlygų, be to, išeivija Lietuvai reikalinga kaip atsarginis kapitales bei atrama.

Aš gi reikiu nuomonę, kad tam tikros dalies išeivių grįžimas nepriklausomon Lietuvon būtų

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvė "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už santaupas moka nuo 4½% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7½%. Už paskolas -morgičius — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visų narių gyvybė apdrausta santauų dydyje, bet ne daugiau \$2.000.00.

Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tik tai pirmadieniais ir penktadieniais.

Ivairūs

siuntiniai i Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R.

Iš Kanados: Siunčiame paprastu ir oro paštu Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius. Turime pardavimų įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDENUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KEDES, LAIKRODŽIUS, MAISTA ir kitką.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA
Telefonas LE. 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų

SKYRIAİ:

105 Cannon St. E., Hamilton Ont. Tel. JA. 8-6686,
Ponia V. Juraitis.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

Turtingi vadai ir darbai

IS LIETUVOS ATSTOVO VASINGTONE J. KAJECKO KALBŲ II PLB SEIME

Sveikinamojo kalboje, pradedant II Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą Torontose š. m. rugpjūčio 30 d., J. Kajeckas, Lietuvos atstovas Vašingtone, pareiškė:

„Gera būti šiandien jūsų tarpe. Prieš penkerius metus turėjau garbės dalyvauti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės krikšto seime Niujorke. Dabar turiu garbės dalyvauti tos Bendruomenės sukaupęs penkmečio seime Torontose.

Vos prieš porą mėnesių JAV Bendruomenės tarybos sesijoj, Čikagoje, pasidžiaugiau Lietuvių Bendruomenės vaidmeniu Lietuvoje. Laisvės kovojė ir jos siejoji mus klausimais, susijusiais su lietuvių kultūra bei lietuvių išlikimu išsivijoj. Lietuvos okupacijai užsitęsiant, Bendruomenės vaidmuo, svaris ir atsakomybė atitinkamai didėja.

Apvėždami šiame seime Pasaulio Lietuvių Bendruomenės praėjo penkmečio darbus, pastebėsite, kad didžioji lietuvių manifestacija, kaip antai: dainų ir tautinių šokių šventės, kultūros kongresas, lietuistikos mokyklų tinklo plėtimas bei jų tobulinimas įvyko didžiojo Bendruomenės iniciatyva, jos paramos ir jos pastangų dėka. Parodų rengime, premijų suteikime ir vadovėlių leidime Bendruomenės įnašas irgi žymus.

Sis seimas — didžiulė manifestacija svarbiu gyvenamu momentu. Ji bene pirmą tokio masto šventę šiame krašte. Tai ženklas gyvybinio reikalo supratimo, ryto ir kilnios savajai tautai aukos.

J. A. Valstybių išeivija darbai seniai ir plačiai buvo žinoma. Kanados lietuvių veikla jaunesnės datos, bet jau spėjusi save labai gražiai išsirekomenduoti. Kanadiečiai lietuvių turtingi ir vadai ir darbai. Joje netrūksta pasiūlymų, entuziazmo bei noro aukotis ir skinti kelią į Lietuvos valstybės ir tautos laimingesnę ateitį.

Gėriuosi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės misija ir jos nuveiktus darbus. Lietuvos pasiuntinybės vardu giliai dėkoju už aukos gėles tautai ir Lietuvai!.

Pasaulio Lietuvių Dienų proga rugsėjo 1 d. O'Keefe Centre, Torontose, J. Kajeckas, kalbėdamas beveik 3000 lietuvių, pareiškė:

„Sovietų Sąjunga visokiais būdais stengiasi įteisinti esamą status quo padėtį. Prieš tokias sovietų pastangas Lietuvos atstovai daug kartų kėlė balsą. Nežiūrint to, Sovietų Sąjunga tebesiekia padėties įteisinimo. Tad reikalingas visuotinis budrumas ir lietuvių bei jų draugų talka. Kiekvienas proga sovietų agresijos priminimas yra efektinga priemonė veikti pasaulio viešajai opinijai.

Suminėta akcija negatyvi. Ja tesiekiamas skuldyti sovietų bandymus įteisinti Lietuvos pavergimą. Tuo tarpu mūsų pagrindinis tikslas — pozityvus. Juo siekiama atstatyti Lietuvos nepriklausomybę ir panaikinti sovietų viešpatavimą Lietuvoje.

Perspektyvos atgauti laisvę čia didėja, čia silpnėja. Tai priklauso nuo tarptautinės politikos raidos. Tačiau, įvykiai yra bejėgiai palausti mūsų tikėjimą Lietuvos laisvės rytojumi ir mūsų ryžta atgauti laisvę Nemuno kraštu. Mes tvirtai tikime, kad lietuvių laisvei gimęs ir kad Lietuva vėl bus laisva. Mūsų tikėjimas paremtas yra ne vien tikta istorijos daviniais. Jis paremtas ir tvirtais principais. Tautų teisė į laisvę ir nepriklausomybę visuotinai pripažintas principas. Dešimtyje Afrikos tautų vien pastaraisiais metais užgimę nepriklausomam gyvenimui. Ne-

gi gali tokiom aplinkybėm senu lietuvių tautai būti skirtas toks likimas?

Kova už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą yra kova prieš žmogaus pavergimą visur pasaulyje. Tokios idėjos nemiršta, kaip žmonės. Dėl tokios idėjos „gražu pavargti ir kentėti!“

Kovoje dėl nepriklausomybės atstatymo mūsų veiksmams nukreipti dviem kryptim: į lietuvių jėgų stiprinimą ir į išorės akcijos organizavimą.

Vidaus fronte tenka rūpintis, kad laisvame pasaulyje esančios mūsų tautiečių jėgos būtų ne skaldomos, bet stiprinamos. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė yra užsibrėžusi kilnių bei platių tikslų šiam kovos bare. Vidaus potencialo išlaikymas geriausias laidas, kad kova bus sėkminga ir išoriniame fronte.

Išorinei akcijai, siekiančiai atstatyti Lietuvos nepriklausomybę, laisvojo pasaulio lietuviai yra sukūrę eilę organizacijų. Svarbu, kad jų akcija būtų suderinta. Tada balsas esti galingesnis. Vieningas užnugaris sustiprina ir diplomatinį atstovų svorį bei jų vaidmenį.

Baigdamas norėčiau jūsų ir savo vardu pareikšti gilią dėkingumą Kanados vyriausybei už Lietuvos padėties simpatiją supratimą bei užjautimą. Mes dėkingi taip pat už sutikimą leisti Lietuvos gen. konsuliui šioje šalyje veikti ir už Kanados vyriausybės įvairiomis progom, ypač Jungtinės Tautos, Lietuvos aspiracijų ir teisių paremimą.

Aš reikiu gilia padėką ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenei už nuveiktus darbus lietuvių tautai, o ypač už pastangas Lietuvos nepriklausomybei atstatyti. Mes dėkingi organizacijoms, taipogi asmenims už pasisavimą Lietuvos pakeičti. Aš esu tikras, kad apjungę protus ir širdis didžiąją lietuvių tautos aspiracijai, mes kovą laimėsime. „Mūsų bus išauštantys metai!“

Ką kalbėjo Jonas XXIII su Adžubėjum?

Daug spėliojimų buvo sukėlus velionies popiežiaus Jono XXIII susitikimas su Chruščiovo dukra Rada ir žentu Adžubėjum. Buvęs popiežiaus privatus sekretorius prel. Loris Capovilla dabar jau paskelbė pasikalbėjimo turinį. Pasirodo, Adžubėjus užsiminė apie diplomatinį santykių su Sov. Sąjunga. Popiežius jam atsakė: „Pats esi žurnalistas. Turėtum žinoti Sv. Raštą ir jame aprašytą pasaulio sutvėrimą. Praėjus beveik šešios dienos, kol Viešpats priėjo iki žmogaus sukūrimo. Tos dienos iš tikrųjų gi nėra paprastos dienos, bet išties epochos. Mūsų šiandien pradeda pirmąją dieną ir matome šviesą. Taip, tai yra pirmoji diena, kurią Sv. Raštas vadina FIAT LUX. Šviesa spindi jūsų ir mano akyse. Jeigu Dievas norės, Jis parodys naują kelią, tačiau tam reikia laiko. Tuo tarpu mes tik galime tikėtis ir melstis...“

Parodęs sovietiniams svečiams kaikiurios savo kambarius, Jonas XXIII paprašė Radą pasakyti jos vaikų vardus: „Vaikai vardai, kai juos taria motinos lūpos, įgauna ypatingą skambėjimą...“ Kai ji išpildė jo prašymą (Nikita, Aleksiejus ir Ivanas), popiežius Chruščiovo dukrai įteikė rožinį: „Jis man primena mano motinos maldas, kai aš buvau dar mažas vaikas ir kai ji meldavosi pre židinio ugnies...“

Apie šį susitikimą su Chruščiovo žentu ir dukra Jonas XXIII įrašė savo dienoraštyje: „Galbūt tai tarsi tik paprasčiausia iliuzija, o gal paslaptingas Apvaizdos siūlas, kurio aš, kaip popiežius, neturiu teisės nutraukti...“

Daugeliui dabar
Dirbtiniai Dantys
malonesni
FASTEETH, malonūs šarminiai (be rūgšties) milteliai, daug geriau išlaiko dirbtinius dantis. Valgyti ir kalbėti daug patogiau tik trupučiu uždukinis FASTEETH milteliai. Nesijusio kiaušinio skonio bei stiprio jausmo. Pateiktas „plokštelėlių kvapą“ (dantų kvapą). Reikalaukite FASTEETH kiekvienoje cheminių gaminių parduotuvėje.

SVEIKATOS KLINIKA - HEALTH CLINIC

Vienintelė valdžios registruota, natūralaus gydymo, lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektros ir fiziniai rankų masažai; spindulinės ir garų vonios; gydymieji judesiai ir kita.

474 Roncesvalles Ave. • Tel. LE 3-8008

B. Naujalis, R.M.N.Pt.

NAUJAI ATIDARYTA

lietuviška stalių dirbtuvė
ARO

Iruošime krautuves, restoranus, įstaigas, grožio salonus, sumoderniname virtuves ir atliekame įvairius kitus namų remontus.

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

425 JANE ST., TORONTO • RO. 9-9647

Res. Tel. LE 6-5363
K. STRIAUPIS

Res. Tel. RO. 3-2032
P. JONIKIS

Kanados lietuviškas ruošiasi tautinių grupių spektakliui Torontose Darbo šventės vakare Kanados tautinės parodos didžiojoje scenoje. Jos yra narės Hamiltono tautinių šokių grupės „Gyvataraš“.

„Telegram“ klišė

PRETENZIJOS I TAUTŲ IŠLAISVINTOJUS

J. GOBIS

Ilgą laiką Sovietų Sąjunga laikė save spalvotų tautų laisvės čempionu, bet šiandien jai atsirado naujas konkurentas — raudonoji Kinija, kurios spauda nesivaržydama garsiai teigia, kad Sovietų Sąjungos milžiniški plotai, pradedant nuo Kaspijos jūros ir baigiant Ramiuoju vandenynu yra apgyventi spalvotų tautų, kad rusai sudarą tuos plotuose privilegijuotą mažumą, kad toji mažuma vaidina azijinėje Sov. Sąjungoje tokį vaidmenį, koki britai vaidino Indijoje, kai ši buvo jų kolonija; britai ten buvo sahibais vadunami, o „sahib“ reiškė augstai gerbiama poną. Indijoje sahibai nebuvo, o Sovietų Rusijoje — teber.

Rusai — tie patys engėjai

Afroazijiečių solidarumo konferencijoj Tanganikoje, Afrikoje, kurioje Sov. Sąjunga dalyvavo kaip spalvotų tautų „užtaraša“, kiniečių delegatai jai viešai ir ne-

dviprasmiškai pasakė, kad kiniečiai giminingi spalvotoms tautoms, o sovietai — tai tokia pat balta imperija, kaip ir Britanija, Prancūzija ir JAV. Tanganikos prezidentas Nyerere pridūrė, kad sovietai turi ir panašias eksploatacines tendencijas. Maskva neslėpė savo susierzinimo ir nepasitenkinimo ta konferencija, ir jos stebėtojas Kudriavlev rašė, kad kairieji šovinistaičiausiai nusiteikę atstovai norėjo visą sąjūdį pakeipti ne prieš imperiją, kaip kolonializmą, o prieš visas baltąsias tautas.

Afrikiečių priekaištai

Rasinis priešingumas pasidarė vienas iš Sovietų S-gos ir raudonosios Kinijos ginčo elementu. Tanganikoje kiniečiai priminė rusams, kad jie neteisingai atsiradę afroazijinio solidarumo konferencijoj, kad jie negali vadovauti spalvotoms tautoms, nes patys yra prispaudėję, o anksčiau kiniečiai rusams pasakė, kad jie priklauso prispaudėjui, t.y. baltajai rasei, kad Sovietų S-gos valdžioje tebėra dideli caristinio imperializmo pagrobai Kinijos plotai. Taigi raudonoji Maskva tęsia caristinio imperializmo paveldėjimą. Amerikos ekspertai sako, kad atominis karas gresia sunaikinimu tik baltajai rasei. Gal kiniečių Leninas Maotsetungas savo azijinės sielos slaptuose užkampuose kaip tik ir svajoja apie atominį karą ir baltosios rasės sunaikinimą...

Vilkas — eriku globėjas

Sovietų Sąjunga jau nuo Lenino laikų pretenduoja į spalvotų tautų išlaisvintojų vaidmenį; jau Leninas pasakė, kad Paryžiaus buržuazijos sunaikinimas ateisias per Pekingą; Sovietų S-gos propaganda jau seniai krauna sau kapitalą iš rasinio konflikto JAV-bėse. Maskva tikėjosi, kad anglams, prancūzams, belgams, olandams išėjus iš kolonijų, spalvotose kontinentuose paliks tam tikra tuštuma, ir sovietai ją užims. Prie Sov. S-gos Mokslų Akademijos iškurtas Afrikos Institutas, kuris rengia specialistus Afrikai. Ekonominė, kultūrinė, techninė ar militarine pagalba Maskva tikėjosi laimėti Afrikos kontinentą. Nemaža vilties dėjo ir afrikini jaunima, tad jam laimėti 1960 m. Maskvoje įsteigė „tautų draugystės“ universitetą, kuris vėliau gavo „Lumumbos vardo universiteto“ pavadinimą. Ta mokykla turėjo rengti ne vien specialistus, bet ir agitatorius Af-

rikai. Paskirtos negrams studentams didesnės stipendijos, negu saviesiems. Per trumpą laiką toje mokykloje atsirado 2000 afrikinių studentų. Bet netrukus atėjo apsišvilimas: negrai neparodė entuziazmo leninizmo indoktrinacijai, negrai nesusižavėjo sovietinio gyvenimo sąlygomis; prasidėjo priešingas sąjūdis: daug studentų pradėjo Vakarų ambasados prašyti stipendijų studijoms Vakarų augstosiose mokyklose.

Nusišvilę globotiniai

Be to, juo ilgiau negrai studentai gyveno Sov. Sąjungoj, juo vietiniai studentai ėmė daugiau neapykantos rodyti savo kolegoms negrams, ypač kai šie pastarieji artinosi prie baltų merginų. Neapykanta negrams stiprėjo ir dėl to, kad negrai gauna žymiai didesnes stipendijas, negu vietiniai studentai. Čekoslovakijoje kaip tik dėl stipendijų skirtoumo čekai studentai „sukilo“ prieš afrikiečius svečius. Panašios sąlygos privertė daug negrų studentų mokslo metams nepasibaigus išvykti iš Bulgarijos. Maskvoje pagarsėjo kažkokios Larissos istorija, aprašyta „Komsomolskoj Pravdoj“. Ta mergina, „Komsom. Pravdos“ pranešimu, susipažino su egzotiniu studentu vardu Mahmud, ismilyjejo, ištėkėjo už jo ir išvaziavo į jo tėvynę, kur jis ją pardavė ir haremą. Ši istorija sukėlė sambrudų spalvotų studentų tarpe; jie pradėjo reikalauti smulkesnių informacijų, pagaliau minėto laikraščio redakcija turėjo prisipažinti, kad ta istorija — tai fikcija, o ne realybė. Ji turėjusi rusų merginą išpėti lengvabūdiškai netekėti už egzotinių svečių. Ar rusų merginos giliai paėmė ir širdį tą „ispėjimą“, nežinoma, bet ta istorija dar labiau paaštrino santykius tarp baltųjų ir spalvotųjų studentų. Visi šitie faktai užpylė alyvos ant kiniečių antirusiškos propagandos. Kiniečių spauda išgarsino ta baltųjų ir spalvotųjų studentų trynimąsi už geležinės uždangos. Kiniečiai daro iš to plačias išvadas, būtent: sovietiniai rusai — imperialistai, kolonistai ir rasistai; jie tokie pat spalvotų rasų engėjai, kaip ir kitos baltosios rasės tautos.

Kad tik laimėtų

Vašingtono politiniuose sluogsiuose kalbama, esą tariamasi su sovietais ir siūloma jiems 10 bil. dolerių paskola. Sovietai iš savo pusės turėtų atitraukti iš Kubos kariuomenę prieš 1964 m. rinkimus.

ATIDUOK KĄ PRIVALAI!

Laisvė brangi ir asmeniui, ir tautai. Ant laisvės pagrindo asmuo ir tauta tarpusavy santykiu ja ir vienas kitu remiasi. Šitaip suprantas laisvės ryšis gali būti didinamas arba mažinamas, suteikiamas arba atimamas, o dažniausiai iškeičiamas. Mūsų sąlygomis vyksta tautinės laisvės iškeitimas į asmeninę. Panašią laisvės sampratą patvirtina ir neretai nugrįstas pasnekesys: man gerai ir čia, ir Lietuvą negalvoju grįžti, nebent apsilankyti.

Nepaslapstis, dauguma mūsų geriau vertėsi negu čiabuviu. Ar pagalvojame kodėl? Palikdami tėvynę, palikome gimtąją žemę ir įgytus išteklius, tačiau pasiėmę kur kas didesnius dvasinius tautos turis. Tik turėdami mums įdiegtą augstą krikščioniškos moralės sampratą, gilų atsakomybės bei savarankiškumo jausmą, platų išsimokslinimą bei išsiauklejimą ir pilną valstybingumo sąvoką, istengėme per neilgą laikotarpį savarankiškai iškurti. Šimtmečiais krauti lietuvių tautos turtai padėjo mums net ir švėtur pralobti. Tai parodo, kiek esame skolingi Lietuvai, lietuviški mokyklai ir aplinkai, kurioje augome, mokėmės, brendome ir buvome gyvenimui paruošti.

Tautos Fondas rūpinasi lietuviškais reikalais šiaip ir anapus uždangos. Tam reikia finansinių išteklių. Todėl TF ir skelbia sykį metuose savo piniginių vajų: tai svarbi proga paremti dirbamą darbą. Dar daugiau. Tai proga atidėti kį esame gavę ir pavelkiamas arba atimamas, o dažniausiai iškeičiamas. Mūsų sąlygomis vyksta tautinės laisvės iškeitimas į asmeninę. Panašią laisvės sampratą patvirtina ir neretai nugrįstas pasnekesys: man gerai ir čia, ir Lietuvą negalvoju grįžti, nebent apsilankyti.

Mūsų šūkis turi skambėti: atiduok savo tautai, ką privalai. Pasidalink su pavergtą tautą nors mažą dalimi savųjų išteklių, kurių tėvynėje gavai šimtais ir tūkstančiais.

Tarptautinė padėtis verčia mus stipriai budėti. Lietuviškąjį reiškinį, gį džiugina ir kelia viltį. Tautinė šokių šventė, PLB seimas Torontose, vykstanti politinių laisvinimo veiksmų konsolidacijai rodo aiškų supratimą svarbiųjų lietuviškųjų reikalų. Tat ir šią aukos pareigą turime atlikti duosniai ir meistriskai.

Rinkėjai — Tautos Fondo atstovai aplankys jūsų namus. Pirmą juos lietuviškai, taupydamos jų brangų laiką ir išleisk su auka. Jūsų auka išreiškia laisvės troškimą Lietuvai.

Tautos Fondo Toronto skyriaus valdyba

Šokių šventė davė \$10.000

Pusiau oficialiomis žiniomis, antroji Kanados ir JAV tautinių šokių šventė Čikagoje liepos 4-tosios savaitę davė \$10.140,26 gryno pelno. Finansiskai tai gali būti pats sėkmingiausias parengimas lietuvių išeivijos istorijoje.

Daugiausia pajamų turėta iš bilietų — \$21.831 ir iš programų — \$4.713, įskaitant ir \$815 gautus už skelbimus programoje. Nemaža sumos dalį sudaro ir aukos — \$2.000. Kitos pajamos buvo už metalinių ženkliukų, vakarienių bilietus ir procentai iš bankų. Iš viso pajamų turėta \$28.954,26. Išlaidų susidarė \$18.814. Stambesnės jų:

šokių kelionės — \$5.828
nuoma už salę — \$2.734
reklama — \$2.458
orkestras — \$1.593
program. išleid. — \$1.410
Likusieji pinigai išleisti korespondencijai, reprezentacijai, čekių knygutėms, bilietų spausdinimui, metalinių ženkliukų gaminiui, R. Kilmonytei (\$300), šokių autobusams Čikagoje, apdraudai, vakarienei, fotografijoms, rotatoriui, rengėjų kelionėms ir muzikui Zdanui.
I šią apyskaitą neįeina \$1.500 perimti iš I-sios tautinių šokių šventės fondo. Apsyskaita dar gali kokių šimtu dolerių pasikeisti, nes kaikiuros smulkios sąskaitos dar negautos. V. Zalatorius

KLB Toronto apylinkės valdybos suruoštame PLB seimo atstovams ir svečiams priėmimo Prisikilimo salėje. Iš kairės: buvęs PLB valdybos pirm. dr. J. Sungaila, Toronto apyl. pirm. dr. J. Matulionytė, St. Barzdukas ir VLKO pirm. dr. A. Trimakas. S. Dabkus

KAS PAKEIS DE GAULLE?

Prancūzijoje pasirodė didelis, 279 puslapių, politinis veikalas „Tautos tarnyboje“. Autorius — buvęs premjeras Michel Debre. Knyga prasideda De Gaulle citata: „Pažanga yra šiandien mūsų tautinė ambicija“. Šiuo veikalu išryškėja stipriausias De Gaulle šalininkas, kuris bandys užimti vado kėdę jau 1965 m.

Debrė ypatingai pabrėžia nacionalizmą, kuris yra De Gaulle ramstis. Jis pasisako už imigraciją ir gyventojų prieauglį ir pagal jį Prancūzija privalėtų turėti

100 mil. gyventojų, vietoje dabartinių 47.

Gyventojų augimui paskatinti Debrė propaguoja visokias lengvatas, kaip pašalpas gausiom šeimom ir mažesnius mokesčius tėvams su 3 ar 4 vaikais. Ekonominėje srityje Debrė laikosi De Gaulle linijos, pagrindu imdamas tautinį planavimą ir atsigalį pasisakydamas apie Europos ekonominę sąjungą ir JAV kišimąsi į Europos reikalus.

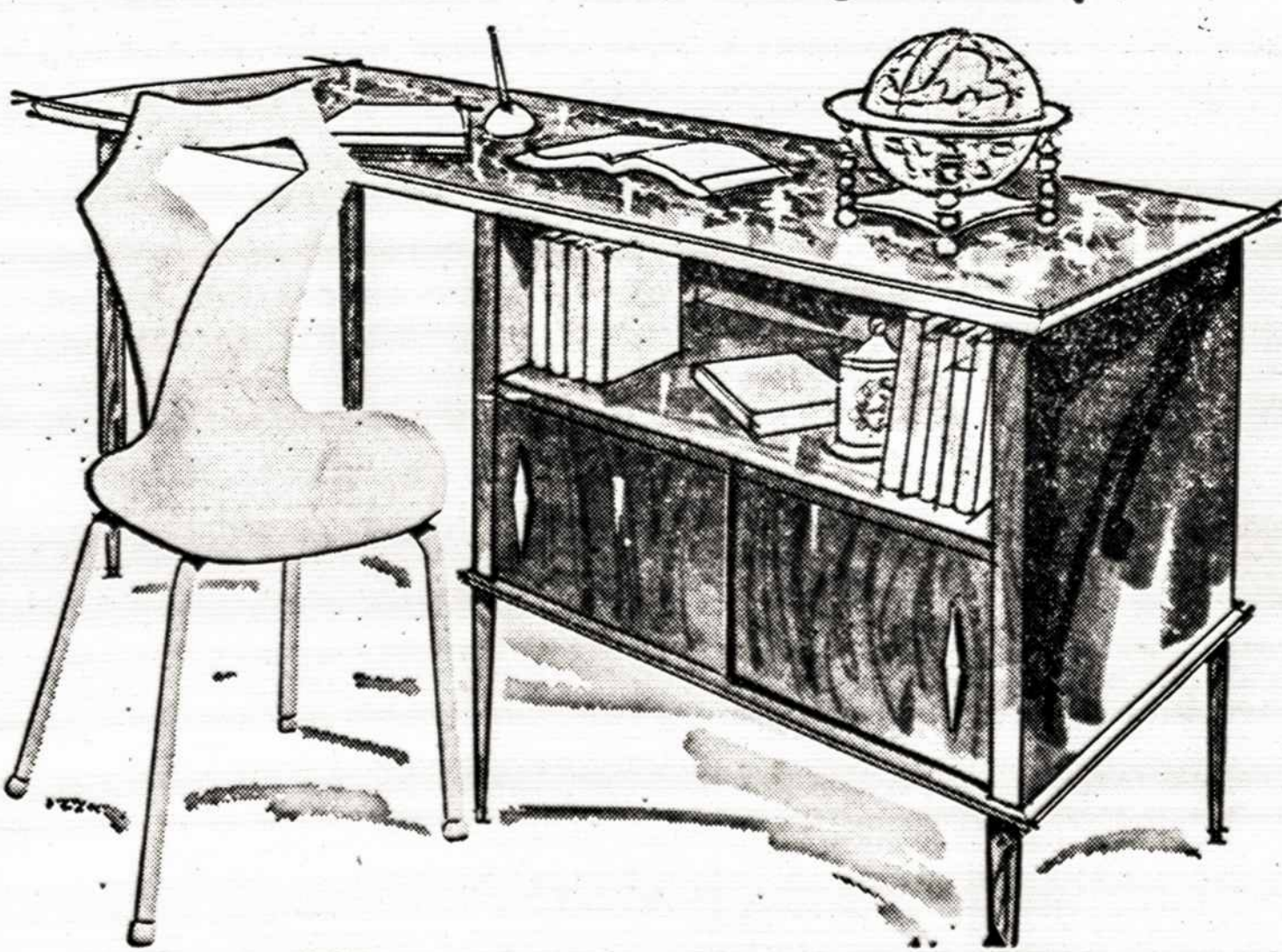
Krašto gynybos reikaluose Debrė, kaip ir De Gaulle, pasisako už nepriklausomą atominę jėgą. Dabartinė Atlanto Sąjunga, pagal jį, yra tik amerikiečių politikos įrankis, bet ne tarptautinė jėga.

Debrė išbuvo premjeru 4 metus, visą laiką būdamas ištikimu De Gaulle šalininku. Praėjusiu metų lapkričio mėn. rinkimuose jis savo rinkiminėje apylinkėje pralaimėjo ir tuo pačiu metu premjero vietos. Vėliau vienos vandenyno salos rinkimuose vėl kandidato ir buvo išrinktas į parlamentą.

1965 m. įvyksta prezidento rinkimai. Jei De Gaulle nebekandidatuotų, tai Debrė tikisi lengvai prezidentūrą laimėti. Bet... tarp De Gaulle ir Adenauerio yra keliolikos metų skirtumas ir De Gaulle nevieną kartą tą pa- brėžęs. Nevisi į pensiją taip lengvai pasitraukia. V. K.

Otava. — Cape Parry ir Cambridge Bay rajone valstybinio mūžėjus atstovai atkasė eskimų žiemės mėnesių gyvenvietę. Rastieji irankiai liudija, kad čia prieš 700-800 metų žiemodavę eskimai. Londonas. — Alkoholinių gėrų suvartojimas per metus padidėjo 12%. Jieškoma priežasčių. Viena jų minima televizija ir įvairūs plakatai, rekomenduojant alkoholinius gėrulus jaunuoliams.

Pradedant mokyklą...

Kėdė — nemokamas priedas.

Didelis 18"x48"

RAŠOMASIS STALAS
moksleiviui ar studentui
tik

2995

Arborito viršus.

MOHAWK FURNITURE LTD.

2448 DANFORTH AVENUE
Telefonas OX. 9-4444

137 RONCESVALLES AVENUE
Telefonas 537-1442

Abi parduotuvės atidarytos nuo 9 v.r. iki 9 v.v.

"PAZANGIEJI LIETUVIAI"

JAV gyv. S. J. Vilniaus "Tiesos" skaitytojų pasirūpinti su Čikagos lietuvių ir, žinoma, kuo palankesnėje šviesoje atpažinti pažangiuosius lietuvių. Autorius vis dėlto buvo priverstas pripažinti, kad lietuviai pasiskirstę į daugybę politinių srovių ir kad pažangiųjų srovė esanti "gana gausi". Išskaitę chorą, vakarų ir kt. "Tiesos" korespondentas nurodė, kad į parengimus "Mildos" teatre daugiausia susirenka senimas, sidabruotomis galvomis nuo pažangiųjų plaukų, bet "karštomis lietuviškomis širdimis", liepsnodamas melle savo giminei Lietuvai (ir bolševikinei santvarkai. — E.). Esą daugelis pažangiųjų "policijos mušti" ir ne vienas buvęs sulmtas. Pasidžiaugęs "pažangiųjų" keliomis ir Lietuva, "Tiesos" korespondentas paskelbia keistą teiginį — esą pažangieji daro visa, kad neatitiktų nuo savo tautos. Jie net norėtų iš pavergtos Lietuvos parsikviesti į lietuvių sąsiužį, tai nors... bet kurio kolchozo saviveiklininkus. E.

AMERIKOS LŪSNOS

Ryšių su Lietuvoje išleista A. B. Saliečio knygtelė "Po Amerikos dangum" partinė spauda su pasigėrėjimu cituoja atskiras vietas. "Tiesos" 190 nr. paskelbtame J. Sinkūnaitės vertinime vėl kalbama apie "liūnyuose gyvenančius šimtus tūkstančių" Niujorko gyventojus, mokytojų trūkumą, apie tai, kad "ligoninė, gydytojas ir vaistinė ten nuvelka nuo žmogaus paskutinius marškinius". Pagal Sinkūnaitę, autorius žodis esąs objektivus ir dar pasidžiaugiamas, kad esą vis daugiau ir daugiau amerikiečių supranta, "jog pats laikas sutirpdyti šaltojo karo ledus". E.

VILNIAUS GETO VALDYTOJAS

Austrijoje, Grazo mieste, iššeisus buv. vokiečių komisaro Hingsto adjuvanta F. Maurerį, "Tiesa" 190 nr. pastebėjo, kad bylos nuosprendžiui ypač buvęs pasipiktinęs austrų komunistų organas "Volkssstimme". Esą Austrijoje atgimusi neonacistinė dva-

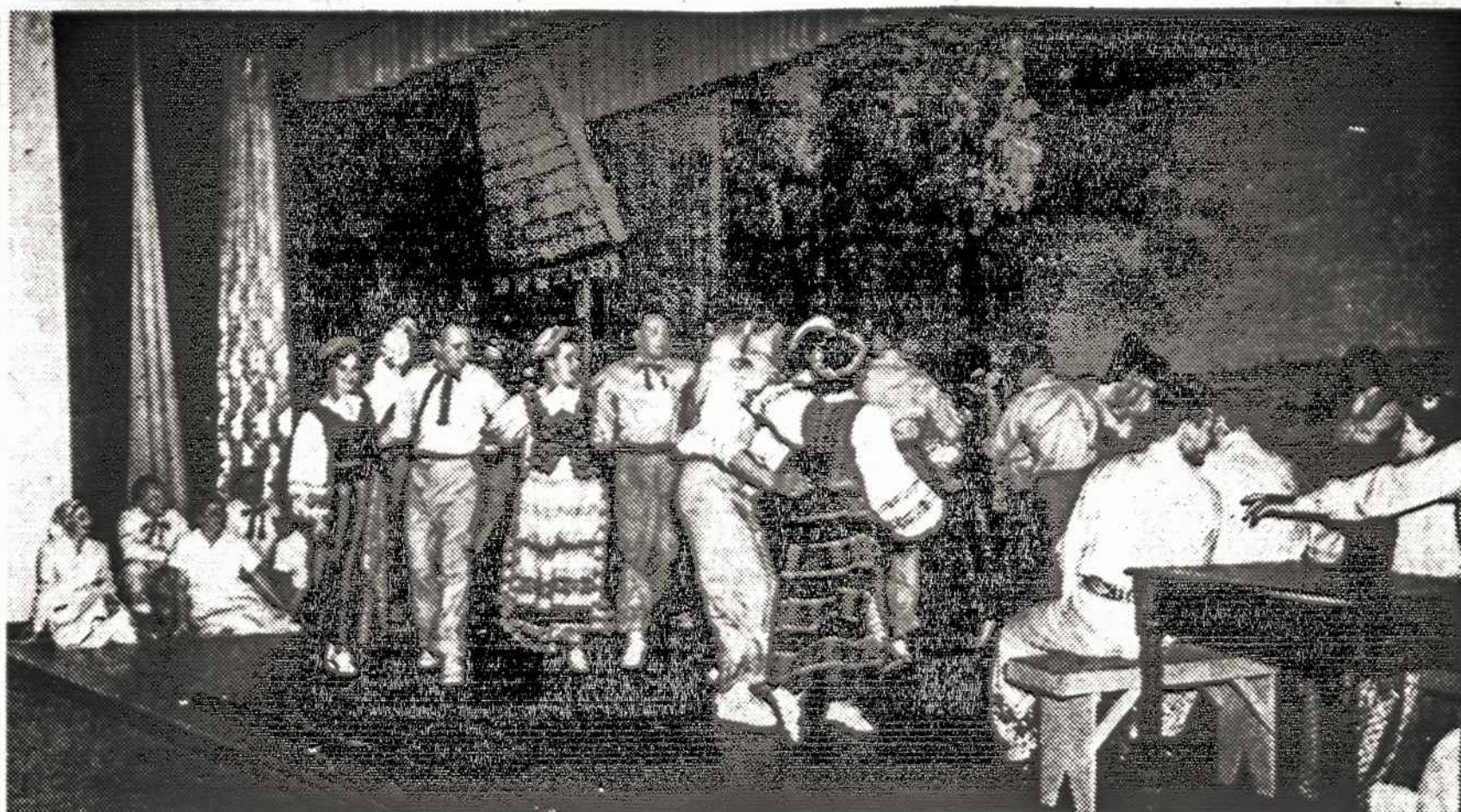
sia ir pačiame krašte dar nesančios išrautos hitlerizmo šakys. Pagal J. Čėsą "Tiesoje", nuosprendis Graze, iššeisęs buv. Vilniaus geto "karaliu" Maurerį, padaręs gėdą visai Austrijai. E.

TRŪKSTA MOKYKLŲ

Ryšių su naujųjų mokslo metų pradžia per Vilniaus radiją kalbėjęs valst. plano komisijos pareigūnas J. Spokevičius priminė, kad 1949 m. Lietuvoje buvo įvestas visuotinis, privalomas septynmetis mokymas, o vėliau priimtas įstatymas dėl mokyklų darbo pertvarkymo ir ryšių su gyvenimu sustiprinimo, įvedant aštuonmetį mokslą. Iki 1950 m. Lietuvoje naujų mokyklų beveik nebuvo statoma. Vėliau mokyklos statytos, tačiau daugelyje vietų mokiniams tenka mokytis keliomis pamainomis. Švietimo ministerija naujųjų mokyklų statybą paskyrusi 11,5 ml. rb. ir tai įgalina pastatyti tik 17 mokyklų, 9 mokyklas-internatus ir kt. E.

PALANGOJŲ NIEKO NAUJO

Prieš vasaros sezono pradžią Palangos komunistiniai vadovai žadėjo patenkinti visus vasarotojų reikalavimus, tačiau "Tiesos" korespondentas V. Miniotas fejletono formoje kalba apie senas negeroves. Vasarotojams neužtenka lovų vilosė. Pastogės jie įsiekio privačiuose gyventojų namuose, daržinėse ir net ant tvarto lubų sukratuose šiauduose. Už šias paslaugas miestelio gyventojai kiekvieną vasarą susirenka tūkstančius rublių. Maistas valgyklose, tiesa, esąs geras, bet vasarotojų apetitą gadina ligos eilės prie valgyklų durų. Eilių netruksta prie laikraščių ir ledų kioskų. Liūdniausia, kad papildomo racione negali gauti ne tik vaivandenių, bet ir paprasto vandens. Skėčiai apsaugai nuo saulės spindulių nuomojami peltori — nevisi juos įstengia ir papildyti atsimepti. V. Miniotas žodžiais tariant, kartais pasigirsta labai gausūs balsai: "Gelbėkit, mirštu nuo troškulio..." Gerai tada, jeigu galingas kaimynas iš ikaitusio smėlio ištraukia butelį karšto vandens... —vkt—

Dainavos ansamblis šoka "Vestuvėse be piršlybų"

NIAGAROS PUSIASALIS

Atvyksta "Dainavos" ansamblis iš Čikagos

Š.m. spalio 12 d., šeštadienį, St. Catharines ir Wellando lietuvių parapijos ruošiamos šventės meninės programos atlikti atvyksta "Dainavos" ansamblis, vadovaujamas muz. S. Sodeikos. "Dainavos" ansamblio augštas meninis lygis yra gerai žinomas visiems lietuviams. Ansamblio šventei yra paruošę puikų repertuarą. Tai yra reta proga visiems, kas nori nors kelioms valandoms atitrūkti nuo mūsų ūkanoto gyvenimo vargų ir paskraidyti dviasios sparnais, atvykti į šį spektaklį.

Laiko dar yra, todėl apsispręskime spalio 12 dieną minėtoje šventėje dalyvauti.

Laimingu supuoliniu, tuo pat metu laiku St. Catharines, Tėvų pran-

ciškono vienuolyno salėje vyks Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto tarybos sesija. Taigi, atvykę netik girdėsime meniška išpildomas mums taip brangias lietuviškas dainas, bet turėsime progos susitikti su įvairių Kanados lietuvių kolonijų atstovais. Tenka didelę pagarbą Tėvams pranciškonams, kad jie sugeba ir pajėgia ir taip mažas kolonijas iškvieisti iš taip toli toki didingą meninį vienetą kaip "Dainavos" ansamblis.

Todėl neapvilkiame jų pastangų. Dar kartą kviečiame visus lietuvius iš artimesnių ir tolimesnių Kanados bei Amerikos vietovių atsilankyti.

Šventė vyks visiems gerai žinomoje, gražioje Merritton Com-

munity Centre Hall, kur eilę metų buvo ruošiamos vilniečių Joninės. Merritton yra St. Catharines priemiestis. Smulkesnės informacijos apie programą bei pačią šventę bus paskelbtos vėliau spaudoje. Tad iki pasimatymo spalio 12 d. Merritton salėje. Šventei Ruošti komitetas

FRUITLAND, Ont.

S. S. RAKŠČIAI IR L. J. KRIAUCIŲNIAI, anksčiau gyvenę Sudbury, čia yra gražiai įsikūrę — turi visų ūkių. Neseniai juos aplankė jų klebonas iš Sudbury kun. Ant. Sabas drauge su kitais kunais — mons. J. Tadarauku, T. dr. A. Matulajūnu, MIC, iš Čikagos, T. J. Duoba, MIC, iš Marianopolio. Kartu lankėsi ir p. Dranginiai iš Toronto. Kor.

HAMILTON, Ont.

SESTADIENIO MOKYKLŲ mokslo metų pradeda rugsėjo 14 d. Sv. Brigitos mokyklos patalpose Smith Ave. Cannon St., kur buvo ir praėjusiais metais. Ten pat vietoje bus ir registracija.

I mokyklą priimami visi vaikai, kuriems iki sausio 1 d. 1964 m. suėję pilni 6 m. amžiaus. Taipgi bus priimami ir atitinkamus skyrius ir tie mokiniai, kurie buvo pertraukę mokyklos lankymą. I 9-tą skyrių priimami baigę 8-tą skyrių praėjusiais metais ir anksčiau.

Pamokos prasidės visuomet 9.30 val. ryto ir baigsis 1 val. tik pirmąją dieną vaikai bus paleisti 12 val.

Prašomi visi tėvai minėtą dieną visus mokyklinio amžiaus vaikučius atsiųsti į mokyklą, nes pavėlavimais labai trukdomas darbas.

Visų tėvų yra šventa pareiga leisti vaikus į lietuvių šeštadienines mokyklas, kad jie galėtų išmokyti savo gimtosios kalbos ir įgyti pagrindinių žinių apie tėvynę Lietuvą.

Mokyklų vedėjas

PAGERBTUVES. — Rugsėjo 28 d. parapijos salėje buvo susirinkę Hamiltono liet. organizacijų pirmininkai bei atstovai ir parapijos komitetas svarstyti mons. dr. J. Tadarauko pagertuvių. Dalyvavo viso 21 asmuo. Nutarta pagerbiai suruošti rugsėjo 29 d. Iškilmų tvarka:

4 val. p.p. iškilmingos Mišios parapijos bažnyčioje; 6 val. vak. vaizės su koncertine programa Knights of Columbus salėje.

Pakvietimai jau gaunami pas visus organizacijų pirmininkus, o sekmdieniais parapijos salėje po 11 val. pamaldų. Pakvietimų kaina \$3.

VAJUS TAUTOS NAMAMS 125-toje savaitėje davė \$100 pasiekdamas \$122.500. Giliausia padėka Ant. Salčiūnui, gyv. Filadelfijoje, kuris pridėjo

antrą šimtą. Ant. Salčiūnas anksčiau gyveno Hamiltone, kuris ir dabar jo nepamiršta. Atvykęs į Liet. Dienas ir šokių vakarė sušitkęs su St. Bakšiu, jis nuosirdžiai pasidžiaugė Liet. Namų įsigijimo pažanga ir ta proga padidino savo įnašą. Jis Hamiltone gyvenamas buvo "Aukuro" energingiausias narys ir organizatorius. Tokį patį jį matome ir Filadelfijoje. Tik visa nelaimė, kad eilę metų trunkanti jo liga trukdo parodyti pilnumo savo atsidavimą tautos reikalams. Dievui dėkui, šiuo metu jo sveikata žymiai pagerėjusi ir tikime, jog greitai laiku jis galutinai pasveiks. Visų hamiltoniečių vardu jam to nuosirdžiaus linkime. Ant. Salčiūno pavyzdys tebūnie priedaistu tiems, kurie šiame darbe nepadeda.

P. Regina rugs. 5 d. pranešė telefonu iš Toronto, kad kažkas iš Hamiltono priejo iki įstaigos, kuri apsisprendusi duoti LN \$250.000 paskolą ir visą šį reikalą nušvietė labai neigiamai. Tas inėšis didesnis komplikacijų ir tiesia laika. Vis dėlto P. Regina visiška tikras, kad vienu ar kitu būdu paskola busianti gauta artimiausioje ateityje.

I LN V-BA nuo š.m. rugsėjo 1 d. maloniai sutiko įeiti Stasiulis Otonas. Jo asmenyje v-ba gauna pozityvų ir pareigingą tautietį, kuris, tikintis, pagyvens ir visų kitų v-bos narių veikla. Sk. St.

Mupperg. — Dveju su puse metų amžiaus berniukas iš R. Vokietijos per išartą pasienio mirties zoną, minų laukus ir spygliuotų vielų užtvaras pasiekė V. Vokietiją. Jaunajam pabėgėliui nesuteiktos politinio bėglio teisės, ir jis grąžintas tėvams. Nutarta, kad jis nemėgino bėgti nuo komunizmo, bet buvo pasiklydęs.

BABECKO MUZIKOS STUDIJA paruošia mokinius pianino ir akordeono egzaminams.

Pradedantiems akordeonas skolinamas nemokamai. Taip pat atliekami PIANINO DERINIMO ir reguliavimo darbai.

Prašau kreiptis: 55 FAIRMONT AVE. • HAMILTON, ONT. • TEL. JA 9-8686

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"

ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI \$3.000, morkiškų paskolų iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. PILNAS CEKIŲ PATARNAVIMAS.

Darbo dienos: pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. po pietų. Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro. 21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA. 9-6511

LATVIŲ GELIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.

PAS MUS PUKIAUSIOS GELES...

- * Puokštės nuotokoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškoje ir kanadiškoje stiliuje.
- * Įvairiusių rūšių skintos geles bei vazonas su gelėmis.
- * Mes turime gintaro išklotų šidrininių dovanoms.

Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.

LOTUS

Lietuviai pasaulyje

J A Valstybės

POETAS FAUSTAS KIRSA negalavo jau nuo N. Metų, skundėsi kojos bei rankos skausmais, bet dar vis po truputį atsisėdavo, lię lyg ir nuguldavo. Pastaruoju metu sunkiai susirgo: suparyžnuota jo kairioji ranka ir viena veido pusė. Jis buvo nužentas į Ma. General ligoninę, kur savaitę išgulėjo gydytojų kruopščiai tiriamas ir susirūpinusių bostoniečių draugų aplankomas. Poetui ligoninėje buvo padaryta sunki galvos operacija.

DR. A. RAZMA su žmona Elena šiemet atostogas praleido Kanados Kvebeke. Jie dalyvavo PLB seime bei Pasaulio Lietuvių Dienose. Jis yra milijoninio Lietuvių Fondo vienas iš uoliausių steigėjų ir organizatorių, prie jo pradinės sumos prisidėjęs net \$2.000. Taip pat dr. A. Razma šiemet su tūkstantine dolerių ateina ir lietuviškosios literatūros remti — yra "Draugo" romano konkurso mecenas. Su šimtinėmis dolerių jis daug ir dažnai kur atskuba.

MUZIKŲ PROFESIONALŲ susirinkimas įvyko Čikagoje. Rugsėjo 21 d. prof. Vyta. Bacevičiui pagerbti muz. J. Bertulis pas save sukvietė prof. J. Žilvicių, prof. VI. Jakubėną su ponia, oper. dirigentą A. Kučiūną, komp. J. Zdanų, chorų dirigentus: Stp. Sodeiką, A. Skridulį, P. Vachergą, L. Muz. Archyvo archyvarą J. Narukyną ir žurn. J. Vaidelį. Svečias prof. J. Bacevičius visų buvo linkmami sutiktas. Vakaras praėjo jaukioje nuotaikoje. Buvo iškalbėta įvairios muzikos temomis ir pasivaistina.

DR. J. MESKAUSKAS vadovauja gydytojų komisijai, kuri ruošia specialų leidinį, apimantį 50 metų lietuvių gydytojų veiklą Amerikoje ir Lietuvoje.

KUN. J. VAISNIO, SJ, išleistuves organizuoja dr. S. Biežis. K-tas sudaromas iš eilės org.-jų. Čikagiečiai galintis netekdami ne tik žymaus pamokos lyrinko ir eilės organizacijų dviasios vado, bet taip pat žurnalisto, "Laiskų Lietuviams" redaktoriaus, kultūrininko — visuomenininko.

VYSK. V. BRIZGYS, kuris telkia lietas lietuvių klypčiai Vašingtone, spaudai pareiškė, kad klypčioje yra daug erdvės ir trys sienos; tilpsia ir Aušros Vartai su šv. Kazimieru ir pats Vilniaus miestas; būsiąs Rūpiniojėlis, Kražiai, vaizdas lietuvių Vorkutoje; būsią vietos ir Amerikos lietuvių kultūriniam įnašui. Visas klypčios įrengimas atsieis \$360.000. Jis bus įrengta 1965 m. Klypčios pasventinimo metu Vašingtone bus lietuvių katalikų kongresas.

DR. J. HERMANAVICIUS su žmona ir sūnumi persikėlė Amerikon iš Venezuolos. Politiniai neramumai P. Amerikoje vis daugiau verčia ten gyvenančius lietuvius susirūpinti savo ateitimi. Z. Hermanavičienė yra bioanalizės specialistė.

Argentina

SV. CECILIJOS CHORO 33 metų gyvavimo sukakties minėjimas įvyko rugsėjo 31 d. Lietuvių salėje Avelaneda. Šis rengimas praėjo choro vedėjo muz. Vlado Rymavičiaus ir Karolio Mišiono pagerbimu ženklu. Sukakties metų skaičius, tiesa, nelabai jubilėjinis, bet tai juk trečdalis šimt-

mečio. Programoje pasirodė "Rambynas" ansamblio ir Lietuvių centro šokėjai su tautiniais šokiais, o šv. Cecilijos choras išpildė 15 lietuviškų dainų.

STASYS KAROLIS DOPKEVICIUS mirė nuo augšto kraujospaudimo. Likę velionies žmona Stella, sūnus Karolis, studentas ir visiems pažįstamas muzikas, ir duklė, einanti 10-tus metus. Palaidotas San Martin kapuose.

S. GEDVILAITE IR J. MORKŪNAI su dukra iškrido gyventi į JAV. Argentinoje jie turėjo kėdžių dirbtuvę.

M. NONORTAITĖ - OSTRAUSKIE-NĖ, sulaukusi 86 m. amžiaus, mirė liepos 28 d. Palaidota Flores kapuose. Likę duklė Elena su vyru ir sūnumi.

Z. JUKNEVICIUS rugsėjo 26 d. paminėjo 50 m. amžiaus sukaktį. Sukaktuvinkas yra gimęs Argentinoje ir iš pat jaunų dienų įsijungęs ir lietuvišką kultūrinį, tautinį ir patrijotinį darbą. Anksčiau jis dalyvavo šv. Cecilijos choro v-boje, dabar — visą nuo kasdienių darbų atliekamą laiką skiria Lietuvos laisvės bylos labui. Z. Juknevičius yra išvertęs keletą lietuviškų knygų į ispanų kalbą. Viena žymiausių "Lituanía Entre Fuego Cruzado" Kazimiero Verax-Cibiro ir kitos. Jau 16 metų jis vadovauja radijo valandėlei "Lietuvos Aida". Laikraštis "Laikas", minėdamas savo 15 metų sukaktį, taip pat pagerbs Z. Juknevičių.

Britanija

RASO APIE TORONTISKE "MOTER". "Europos Lietuvių" rašo: "Minėdamas naujas ir ne tokias jau naujas knygas, "Moters" žurnalas 1963 m. nr. 2 parąšė šitokią pastraipą:

"Irena Joerg — Laimės ieškotojai — novelės. Vertimas iš švedų kalbos. Vertėjas nepažįstamas. Tai švedų tautos gyvenimo vaizdėliai. Irena Joerg po Selmos Lagerleoff ir Sigridos Undset yra labiausiai mėgiama rašytoja". Toliau pastebima: "O Irena Joerg, kurios knyga savo skaitytoms žurnalas pristatė, kiek mano tikros žinios siekia, yra mūsų esutė lietuvių, ištęjęsi už austro ir rašanti lietuviškai, o ne švediška, ir ne iš švediško, bet iš lietuviško ir austriško gyvenimo. Todėl knygoje ir neparašyta, kas jos tuos "Laimės ieškotojus" vertė iš švedų kalbos, nes kol kas tos knygos niekas dar nebuvo išvertęs į švedų kalbą..."

Australija

JUST. BALICKAS, 56 m. amžiaus, melbournietis, liepos 19 d. žuvo eismo nelaimėje.

GAUTAS IS PAVERGTOŠ LIETUVOS LAISKAS, kuriame rašoma: "Pirma karta po 18 metų turėjau progą aplankyti tėvius, kurios taip labai buvau pasiilgęs, ypač žydinčių sodų, pakėlėse žydinčių melsvųjų alvų ir puikių vasaros vakarų, kuriais taip mėgau vaikystėje ir jaunystėje pasvajoti. Pas mus Sibire to nėra. Klimatas peržiurimas. Šiandien, po daugelio metų pertraukos, vėl stoviu prie banguojančio ežero. Rodos, tas pats, bet, mielas brolau, negaliu atpažinti tėviškės. Žaliuojančios pievos apaugusios krūmokšniais, laukai dirvonuoja, sodai iškirsti, o kur stovėjo mūsų namai — tik akmenų krūvos..."

Paruošė Pr. AL

Perkate ar parduodate namus?

Pirkdami namą susiduriate su teisiniais terminais, kuriuos nepilnai suprantate. Jei tai liečia jus, išidėmėkite pirmąją taisyklę: nebūkit pats sau advokatu ir nepasirašinėkit dokumentų, kol jus gerai suprantat.

Geraiusia pasikviesti advokatą pačioje pradžioje, prieš ką nors pasirašant. Jūsų pačių apsaugai nepatartina naudotis patarimais advokato, kuris kartu yra jūsų rangovas ar morgičių davejas — gali būti interesų susidūrimas. Jūsų advokatas saugos jūsų teises ir išaiškins visas transakcijas. Yra tam tikrų techninių terminų, su kuriais susiduriama perkant namus. Štai svarbiausi terminai.

Mortgage: tai yra pažadas sumokėti skolą, ir jei jūs jos nemokėsit, namas gali būti atimtas. Tačiau negalėjimas mokėti skolų nereiškia automatiško namo netekimo. Jei susiduriate su finansiniais sunkumais, pasitarkite su skoliniojo ir išsiaiškinkite. Daugumoje atsitikimų, ypač jei turite NHA paskolą (valstybės garantuotą), tai skoliniojas padarys viską jums pagelbėti.

Lien: skola panaši į morgičių, kai pinigai reikalaujami iš nuosavybės. Tos skolos gali reikauti statybos medžiagų tiekėjas arba subrangovas, kuris pristatė medžiagą ar davė darbininkus.

NOTARAS
ANTANAS LIUDZIUS, B.L.
savo įstaigą nuo liepos 1 dienos
perkėle
į naujas patalpas —
Turner Building (Suite 203)
21 Main St. East, Hamilton.
Telefonai palieka tie patys:
įstaigos: JA. 7-5575
namų — FU. 3-8928

Deed of conveyance: dokumentas, kuris jus daro perkamos nuosavybės savininku. Jūs pats arba advokatas privalo jį registruoti.

Option: dokumentas rodantis, kad jums duodama pirmumo teisė pirkti nuosavybę tam tikru laiku. Jei jūs jos neperkate ir atsisakote, prarandate depozitą, kuriuos jau sumokėjote.

Zoning: tai metodas, kuriuo savivaldybė reguliuoja nuosavybių panaudojimą. Jis gali skaldyti gyvenvietę į sekcijas ir kiekvienai sričiai nurodyti kokius namų tipus savininkas gali statyti. Tai padeda išlaikyti nuosavybių vertę. Jūs arba jūsų advokatas privalėtų išstudijuoti esamas ar projektuojamas zonų taisykles prieš perkant nuosavybę.

Inspection: tai nėra techniškas terminas, bet tik naudojamas kaip toks. Tai gali sudaryti jums įspūdį, kad jei namas statytas su NHA paskola, CMHC pareigūnai namą patikrino ir "garantavo", kad jis neturi jokių defektų. Bet taip nėra. CMHC inspektorius užtikrina, kad pastatas yra pastatytas pagal CMHC namų reikalavimus. Po to jūsų pareiga viską patikrinti.

(Si informacija yra palmta iš National House Builders dr-jos knygos "What you should know about home buying and home care". Ji gaunama už 35 ct. 50 -je krautuvių visuose didesniuose Kanados miestuose). Can. Sc.

Prime Minister
John Roberts

**BALSUOK UŽ
Progressive
Conservative**
(Progresyviuosius konservatorius)
in Ontario

RUGSĖJO 25 DIENA.
Published by the Ontario Progressive Conservative Association

DOVERCOURT
ODETTE, Lawrence G. | X

PARKDALE
BIELSKI, Casimir | X

ST. ANDREW apylinkėje - GROSSMAN, Allan | X

TORONTE BALSUOKITE
BELLWOODS apylinkėje už
JOHN YAREMKO | X

Pasaulio lietuvių dailės paroda

Antroji pasaulio lietuvių dailės paroda sukurta Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo proga Toronto savo apimtimi nepriprygo pirmajai, surengtai prieš penkis metus Niujorke irgi seimo metu. Ši kartą rengėjams nusistatius parodą ruošti ištaigingo O'Keefe Centro parodoms skirtoje galerijoje, o ne pastovios parodų lankytojų parankesnėje vietoje, kaip, sakysim, miesto dailės galerija, teko apsiriboti 26 ir tai tik tapybos ir grafikos darbais. Tokiose sąlygose rengėjai pradžioje kvietė jų nuomone šiuo metu pažėgiausius tapytojus ir grafikus dalyvauti su vienu darbu. Deja, dalis pradžioje kviestųjų dėl įvairių priežasčių dalyvauti atsisakė ir tuomet buvo pakviesti kiti, o kaikiurių išskaita po du darbus. Dalį darbų dailininkai nurodė torentiečių asmeniniuose rinkiniuose. Taigi, čia yra grupė jau ankščiau įvairiomis progomis viešai rodytų darbų iš dail. T. Valiaus ir dr. J. Sungailos rinkinių (Dargio du, Domšaičio, Galdiko du,

Jonyno, Rimšos, Kasulio vienas). Paranku, kai Toronte yra svarūs gerų dailininkų kūrinių, kuriais jau ne kartą išgelbstimos įvairios parodos ir dažnai pakeliamas jų meninis lygis.

Palikus smulkesnę apžvalgą ir paskirų dailininkų aptarimą kitam kartui, trumpai galima pasakyti, kad šis, nors ir mažas darbas, bet gausus dalyviais rinkinys yra pakankamai reprezentatyvus lietuvių dailės. Zino, būty gera matyti dar ir Puziną, Lapę, Zoromskį, Petravičių ir kelis kitus, bet gal per lengva kartais kaltinti visus kviestus, bet nedalyvavusius, nes musuose bendrinio parodų gausu ir susidarancios išlaidos nevisiems pakeliamos.

Idomos tapytojos Elenos Urbaitytės dalyvavimas irgi buvo laukiamas, ypač šeštuose "Metmenyse" išspausdinus visą eilę jos darbų nuotraukų. Deja, siūstas kūrinyš laiku nebuvo gautas, nors kataloge atžymėtas. Manome, kad be reikalo torentiečių dailininkų, kaip rengėjų, kvietimas dalyvauti parodoje nebuvo svarstomas.

Parodos katalogas buvo geras tuo, kad jame įdėta visų dalyvaujančių dailininkų, išskyrus Vizgirdos, darbų po vieną nuotrauką. Henrikas Nagys trumpam įvadė nurodo lietuvių dailininkų išvykimo iš tėvynės priežastis ir riša net jų dabartinę kūrįbą su liaudies meno tradicija. Katalogas išleistas anglų kalba: "Second Lithuanian International Art Exhibition. O'Keefe Centre for Performing Arts. Toronto, September 1963." Iš tikrųjų — rugsėjo 1 - spalio 14. Rengėjas — PLB centro valdyba. Parodos komisijos pirm. T. Valius.

Dalyvauja: Romualdas Bukauskas, Vytautas Remeika, Antanas Tamošaitis — Kanada; Alfonsas Dargis — 2 darbai, Albinas Elskus, Adomas Galdikas 2, Vytautas Ignas, K. Vytautas Jonynas, Juozas Mielulis, Bronius Murius, Mindaugas Nasvytis, Jadvyga Paukštie, Romas Viesulas, Viktoras Vizgirda 2, Elena Urbaitytė (tik kataloge), Kęstutis Zapkus — JAV; Henry Salcauskas 2, Vaclovas Ratas 2 — Australija; Jonas Rimša — Argentina; Pranas Domšaitis — P. Afrika; Vytautas Kasulis 2 — Prancūzija. P. Alba

Lietuvos atstovas Vašingtone J. Kajeckas atidaro dailės parodą Toronte, kuri surengta PLB seimo proga. Nuotr. S. Dabkauskas

Gyvenimas filmuose

Nuotykių Tahiti saloje

KORNELIJUS BUČMYS, OFM

Hollywoodo veteranas John Ford net šešis kartus yra laimėjęs Oscar premijas kaip geriausias metų režisierius. Savo filmėse karjeroje per 40 metų yra surežisavęs virš 120 filmų, kurių dauguma vaizduoja vakarietiškus — cowboyiškus įvykius, retkarčiais su melodramatiniais atspalviais. Kartais jis pateikia filmų grynai humoristinė forma, kaip pvz. airiška komedija "The Quiet Man". Netruksta komišku momentu ir naujausiam jo filme "Donovan's Reef", kurio veiksmas vietoj jam įprastų Amerikos vakarų, vyksta Tahiti saloje, kur ir buvo atliktas pats filmavimas.

Filmo pavadinime minimas Donovan vaidmenį atlieka John Wayne. Jis kartu su kitais dviem amerikiečių kariais, kurių roles išpildo Lee Marvin ir Jack Warden, antrojo pasaulinio karo metu nusikendus jų laivui, apsisotja taikingoje Ramiojo vandenyno saloje. Warden, kaip gydytojas, randa nemažai darbo lengvindamas salos serganciujų gyventojų skausmus. Jis ir nemaną grįžti į Bostoną, kur jau ankščiau mirė jo žmona. Po kiek laiko veda vietinę princesę, kuri, pagimdžiusi trejetą vaikų, irgi miršta. Bostone likusi duklė ūgteli ir bando sutvarkyti šeimos finansinius reikalus. Iš didelės laivų bendrovės, kuri buvo šeimos nuosavybė, daktarui tektų dalis turto tik su sąlyga, jei jis gyventų moralų gyvenimu. Elizabeth Allen, dukters vaidmenį, atvystkta i Tahiti ištirti padėties vietoje. Wayne siek tiek sumažs situaciją, prisistatydamas kaip daktaro vaikų

tėvas. Po eilės komišku, romantišku ir sentimentalų scenų duklė susiartina su tėvu, sužino, kad ji yra jų vaikų sesuo, be to, dar išimylį i Wayne. Trečiajam amerikiečiui kariui Marvin filmo užbaiga irgi laiminga, nes Wayne jam perleidžia savo "Reef" vardo aludę.

Be abejonės, šis filmas nėra vienas didžiųjų John Ford režisūros ir gamybos sedėvų, už kuri būtų galima skirti Oscar premijas, bet tiek suaugusiems, tiek vyresniaam jaunimui suteiks šiek tiek džiugios nuotaikos.

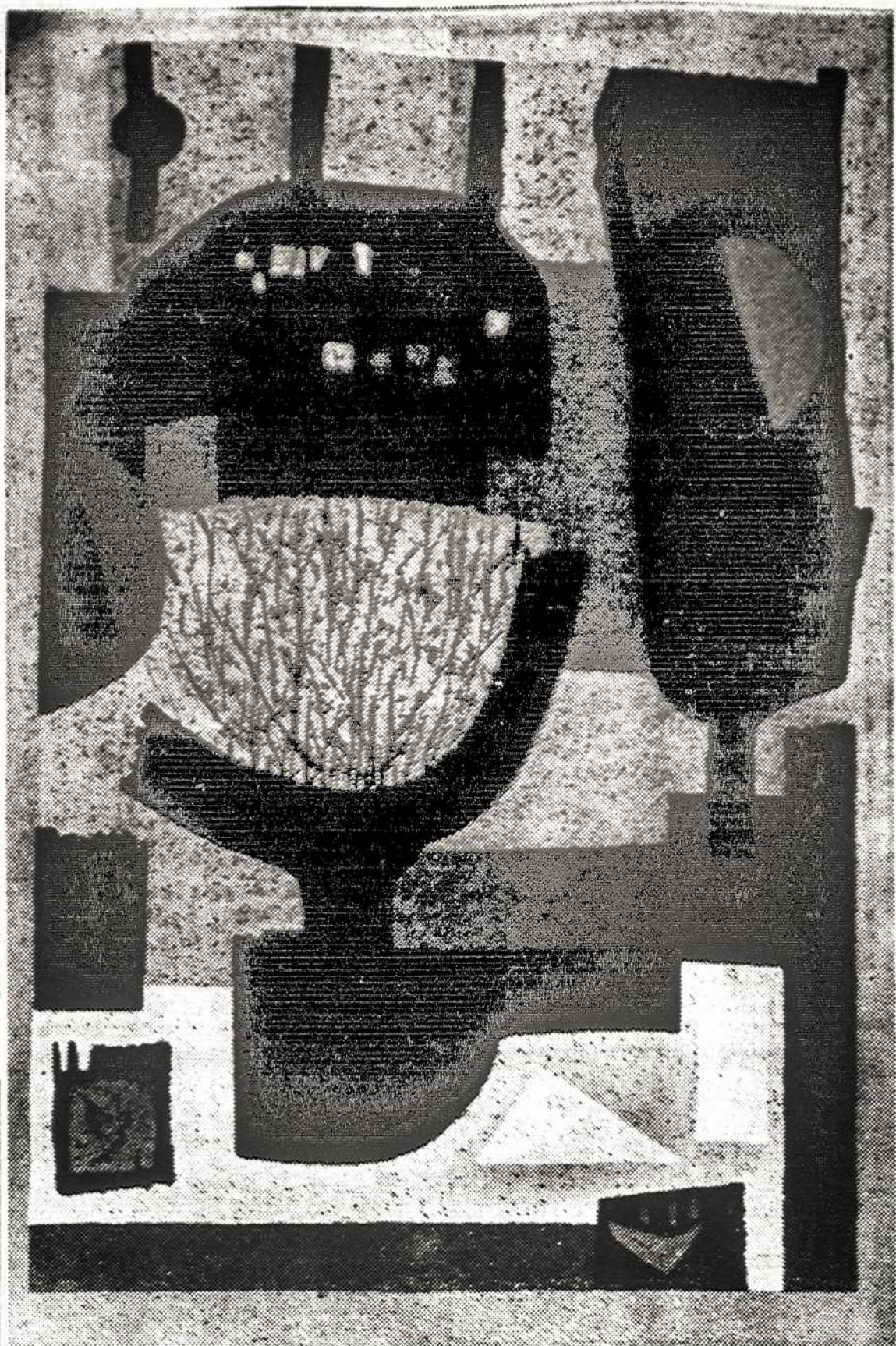
Salia jau minėtų artistų filme dar pasirodo, kaip salos gubernatorius, Caesar Romero, o trumpoje dainininkės rolėje ir Dorothė Lamour. Gražūs Tahiti gamtovaizdžiai perteikti puikia spalvota fotografija.

Atsiūsta paminėti

Janina Narūnė - Pakštie, SUTEMOS. Dienoraštiniai posmai skirti a. a. prof. K. Pakšto atminimui. Juos sukūrė ir išleido jo gyvenimo draugė poetė Janina Pakštie - Narūnė, 3338 SW 25 St., Miami, Florida, USA.

Saltinis, nr. 4 (11), rugpjūtis. Reiginės ir tautinės minties žurnalas, leidžiamas V. Kazimiero Sąjungos. Red. kun. S. Matulis, MIC. Adresas: 21 Hackney Rd., London, E. 2, Great Britain.

Naujas gyvenimas, rugpjūtis. Mėnesinis laikraštis, leidžiamas J. Gusčio ir Naujo Gyvenimo draugų; 334 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa., USA.

Alfonsas Dargis PAVASARIO PUMPURAI (dabar — be vardo, "untitled") Lino režinys

Opera Lietuvoje

TARP MENO IR PROPAGANDOS

Lietuvos valstybinio akademinio operos ir baleto teatro direktorius kompozitorius Vytautas Laurušas "Tiesos" puslapiuose gvildena lietuviškos tautinės operos klausimą. Buvo kadaise kūrinių derliniai gausūs šerių metų laikotarpis, kai rampos šviesa išvydo visa eilę naujų operų ir baletų: A. Raciūno opera "Marytė", J. Juzeliūno baletas "Ant marių kranto", V. Klovos operos "Pilenai", "Vaiva", "Duktė", B. Dvariono "Dalia", V. Baumilo "Paskenduolė", B. Gorbulsio satyrinė opera "Frankas Krukas", operetė "Meilė ir skarda", J. Indros baletas "Audronė", E. Balsio baletas "Eglė žalčių karalienė".

Iš praeities...

Didžioji šių kūrinių dalis vaizduoja žiląjį Lietuvos senovę. Tas rodo, kad kompozitoriai, nepaisydami partijos reikalavimų, mėginę žengti tautiškuo kryptimi. Jiems rūpėjo, kad sukurtieji kūrinių visiems laikams būtų įrašyti i lietuviškos operos repertuarą. Propagandiniai libretai, nors ir apvilkti lietuviškiausiomis miodijomis, ankščiau ar vėliau susilauks "premjeros" šiukšliu dėžėse, kai komunizmas bus išimtas iš apyvartos. Todėl temų buvo įvairūs: senovės padavimuose ir lietuvių literatūros klasikuose, kurių kompartija dar nėra išmetusi iš knygų lentynų.

B. Dvariono "Daliai" libretą pagal B. Sruogos pjesę "Apyvausio dalis" sukūrė vilnietis J. Mackonis. Jis taipogi davė libretą V. Klovos "Pilenams". A. Vienuolio Veronikos tragedija atkreipė libretistų I. Mikšytės ir P. Keidžiaus dėmesį. Komp. V. Baumilas Veroniką įamžino "Paskenduolės" operoje. B. Gorbulsio savo satyrinei operai pasirinko P. Cvirkos romaną "Frank Kruk", kuriame satyrinėmis spalvomis vaizduojamas lietuvių laido tuvių direktoriaus gyvenimas dėdės Samo žemėje. Jaunas kompozitorius E. Balsys pasaką "Eglė žalčių karalienė" perkėlė i baleto pasaulį.

Daugiau ar mažiau sužalota dabartis vaizduojama tik B. Gorbulsio operetėje "Meilė ir skarda", J. Juzeliūno balete "Ant marių kranto" ir A. Raciūno propagandinėje "Marytėje". Siekdami kūrybinės laisvės, kompozitoriai buvo priversti dalį kūrinių paaudoti ant komunistinės propagandos aukuro. Charakteringa, kad šiandien Lietuvoje populiariausia opera tebėra V. Klovos "Pilenai" dėl savo gražių melodijų ir galbūt patrijotinio turinio, kuriame mirtis turi nusilenkti laisvės idėjai.

Vėžio žingsniai propagandos kryptimi

Kūrybinį kompozitorių proveržį sustabdė kompartijos politurų reikalavimas iš senovės patrijotinių sužetų persikelti i "didvyriškąsias" komunizmo statymo dienas dabartyje. Vyt. Laurušas nusiskundžia, kad jau eilę metų kaip nėra naujų operų ir baletų. Šį rudenį Maskvos publika teks pakartoti J. Juzeliūno baletą "Ant marių kranto" ir E. Balsio to paties žanro kūrinių "Eglė žal-

čių karalienė". Kaltę dėl susidariusios tuštumos jis mėgina suiversti rašytojams, kad jie, girdi, nėra davę kompozitorių dėmesio vertų kūrinių. Libretistai taipogi neįstengia ateiti i pagalbą su naujomis komunistinės dabarties idėjomis, nes ir jie, matyt, nėra linkę eikvoti laiko laikiniams, nors šiuo metu ir labai madingiems šūkiams.

J. Marcinkevičiaus poemą Pirciūpio aukoms "Kraujas ir pelelai" šiaip taip pasisakė išlyti kompozitoriui J. Juzeliūni. Dėl sovietinių partizanų neapdairios veiklos vokiškojo keršto saskaito sudėgintąjį kalmą jis mėgins įamžinti operos rėmuose. Dar sunkesnį isakymą yra gavęs kompoz. E. Balsys, kuriam partija užkrovė J. Grušo propagandinių svaicijimų tragediją "Profesorius Markas Vidinas". Iš šios amerikiečių atominių mokslininkų gyvenimą vaizduojančios propagandinės medžiagos jis turi sukurti tautinę "lietuvišką" operą.

Komp. V. Baumilas, nelaukdamas, kol partija jam parūpins libretą, pasirinko Alf. Bieliausko romaną "Rožės žydi raudonai". Jame vaizduojamas pokarinis laikotarpis, partizanų kova su "liaudies gynybais", lietuvių tariaimas persilaužimas i komunizmą. Tai visdėlto dėkingesnė tema, negu "Profesorius Markas Vidinas", kurio turinį sudaro iš pirmo išlauti įvykiai.

"Pilenų" libretą sukūręs rašytojas J. Mackonis, partijos isakymą, griebsi ateistinės tematikos, mėgindamas paruošti žygiui i operą XVII a. Lietuvos ateistą Kazimierą Lyčinskį. Libretas pavadinintas skambiu "Saulės miestu" vardu. Operos klavyrą jau parashė komp. A. Raciūnas.

Libretistas Z. Aleksandravičius išeitęs įješko J. Sekspyro kūryboje. Jis paruošė libretą "Vasaros nakties sapnas" pagal to paties vardo Sekspyro veikalą. Įdomu, kas bus laimingasis kompozitorius, gavęs užsakymą šiai vienintelei nepropagandinei operai, kuri, ko gero, dėl savo turinio gali susilaukti netgi pasaulinio pripažinimo.

Muzikai reikia laisvės

Lietuvos komunistų užsispyrimas praturtinti operos teatrų repertuarą komunistinės propagandos kūrinių yra didelė kančia lietuviui kompozitoriui, milžiniš-

J. KRUMINO romanas "Seštasis medis" Nidos Khygų Klubo leidinys, jau baigtas spausdinti ir atiduotas knyg-risyklon. Tai pomirtinis autoriaus leidinys, sudaręs netoli 400 psl. didumo knygą. Leidykla knygos i dalis neskaldė, bet jos kaina bus dviguba.

"GIEDROS" ROMANO KONKURSUI, termino visiškos išvakarės, buvo prisiūti tik trys romanų rankraščiai: "Aukštinukai", pasirašytas Naktibaldos slappyvardžiu, "J ir J", pasirašytas Avis Nocturna ir "Tyliaukiai", pasirašytas Onos Didžgaitės slappydžiu. Prisiūti rankraščiams paskutinis terminas buvo rugsėjo 1 d.

DR. M. GIMBUTIENE, svečio profesoriaus teisėmis, vienerius metus dėstius Los Angeles un-tė slavų civilizacijos istoriją, lietuvių kalbą ir kt.

J. ir BR. BRUNDZOS Muzikologijos Archyvui paaukojo šešias dideles dėžes muzikinės, labai vertingos, medžiagos, kuri labai praturtino archyvą.

M. VAITKAUS iš vokiečių kalbos verstas mąstymų veikalas "Serafiškųjų kelių" išėjo iš spaudos. Išleido Tėvai pranciškonai Brooklynė.

PROF. VYT. BACEVICIUS yra pakviestas koncertuoti Graikijon. Atėnuose ir kituose miestuose jis duos aštuonis koncertus, ju tarpe vieną per radiją. Šie koncertai įvyks 1964 m. Profesorius yra pianistas-virtuozas.

LIAUDIES MENO PARODA buvo surengta Sydnejuje, Australijoje, vienoj didžiausiuj miestą gatvių — George St. — New South Wales banko vitrinėje liepos mėn. Ji truko dvi savaites. George gatve pro parodėlę kasdien praeidavo tūkstantai žmonių ir daug kas sustojė jos eksponatams grožėtis. Parodėlę organizavo Jonas Abonaras. Jis išsiryšino vietą ir organizavo eksponatus, kurių sutvarkymui meninį atspalvį davė dail. V. Ratas.

Pr. Al.

Kultūrinėje veikloje

II PLB SEIMO DARBAI numatomi išleisti atskiru leidiniu. Jame numatoma paskelbti visa seimo posėdžių eiga, diskusijos, pranešimai, referatai, rezoliucijos. Kaikurie referatai yra palikę savo pranešimus seimo sekretariatui, kiti, tikimasi, atsiųs juos vėliau. Dalis pranešimų spausdinami periodinėj spaudoj.

APRASANT X-TAJĄ STUDIJĄ SAVAITĖ Vokietijoje, "T2" 36 nr. nėra paminėta Vokietijos Lietuvių Studentų Sąjunga. Tikrumoj ir ši organizacija buvo X-tosios Stud. Savaitės viena iš rengėjų.

LIETUVIŲ DAINŲ SVENTEI SU DARYTA REPERTUARU KOMISIJA: prof. K. V. Banaitis, prof. J. Žilėvičius, Vl. Baltrušaitis, M. Cibas, J. Čižauskas, Alg. Kačanauskas, M. L. Liuberskis, V. Mamaitis, K. Vasiliauskas ir A. Visminas.

Be New Jersey ir Niujorko chorų, pirmieji dainų šventėje dalyvauti užsiregistravo: Toronto mišrus choras "Varpas", vad. St. Gailevičiaus, Waterbury Sv. Juozapo parap. choras, vad. komp. A. Aleksio, Bostono Sv. Petro parapijos choras, vad. komp. J. Kačinskio, Hartfordo lietuvių choras, vad. J. Petkaičio, Worcesterio lietuvių meno mėgėjų ratelio choras ir Sv. Kazimiero parapijos choras, kuriem abiem vadovauja J. Beinorius, ir Cambridge lietuvių Nekalto Prasiidėjimo parap. choras, vad. I. Vasilūno.

Sventės komitetas prašo, kad i kitai chorai nedelsdami registruotųsi šioje šventėje dalyvauti. Reikia pastebėti, kad šios dainų šventės auditoriją daugumoje sudarys svetimtaciai, tad turime gerai pasiruošti ir gausiai dalyvauti. M. D.

LIETUVIŲ DAINŲ SVENTEI pasaulinės parodos metu rengti muzikų k-tas, atsišvelgdamas i atostogų laiką ir chorvedžių pageidavimus, chorų registracijai dalyvauti dainų šventėje pratęsė iki š.m. rugsėjo 15 d., o informacinę medžiagą dainų šventės leidiniui galima bus prisiūti ir vėliau. Daugejant darbui, dainų šventei rengti lietuvių muzikų komitetas papildytas dar dviem nariais: V. Mamaičiu ir M. Liuberskiu. Prof. J. Žilėvičius yra įgaliotas atstovauti pasaulinės parodos lietuvių muzikų komitetui Čikagoje ir jos apylinkėse.

RYSIUM SU VASARIO 16 GIMNAZIJOS naujojo pastato kartinio akmens šventinimo apeigomis vokiečių spaudoje pasirodė išsimų straipsnių apie gimnaziją, jos reikšmę ir pačius lietuivius. Platu, beveik per visą puslapį, straipsnį apie lietuvių vienintelę visame laisvame pasaulyje gimnaziją, be kitų, paskelbė, drauge įdėdamas ir keturias iliustracijas, "Wormser Zeitung".

NAUJA LENKŲ ENCIKLOPEDIJA. Wielka Encyklopedia Powszechna. I. A—Ble. Warszawa: Panstwowe Wy-

Bendras tautinis apsilaidimas

Prie J. Gričio straipsnio "T2" nr. 34

Liet. Bibliogr. Tarnyba sten-giasi aprūpinti savo žiniaraščių įvairių kraštų stambenes bibliotekas. "Knygų Lentyną" nuo 1960 m. leidžia mecenatas Vytautas Saulius. Pati tarnyba šelpiama JAV LB cv (1962 m. — \$180, 1963 m. — \$200) ir dar turi 72 prenumeratorius JAV-se ir 16 — kitose šalyse. "KL" siūnčiama mainais visų kraštų lietuvių perijodinių leidinių ir knygų leidykloms (neganuama mainais "Naujienu", "Naujo Gyvenimo", "Išėvių Draugo" ir kelių kitų laikraščių); be to, ją gauna nemokamai visų PLB kraštų valdybos.

Bibliotekoms siunčiama 94 egz. (tiražas 300 egz.). Europoje 51 egz. — 12 V. Vokietijai, 7 Prancūzijai, 6 Švedijai, 4 Britanijai, 3 Italijai, 2 Šveicarijai, 2 Ispanijai, 2 Olandijai, kur yra ir tarp. bibliogr. federacijos centras, 2 Belgijai ir po 1 Airijai, Austrijai, Danijai, Graikijai, Islandijai, Lichtenšteiniui, Liuksemburgiui, Norvegijai, Portugalijai, Suomijai, Vatikanui. Švedijoje "KL" gauna Goeteborgo, Lundo ir Uppsalos universitetų b-kos, Lundo slavistikos institutų (su baltikos skyriumi), karališkoji b-ka Stockholme ir estų tautinis k-tas Stockholme.

Afrikijoje 2 egz. — Egiptui ir P. Afrikos S-gai. Azijoje 8 egz. — Filipinams, Iranui-Persijai, Indijai, Izraeliui, Pakistanui, Sirijai ir Turkijai. Australijoje 4 egz. — Sydnejaus ir Melbourn universitetų b-koms, valst. b-kai Canberroje ir Pietų Australijos vieš. b-kai Adelaidėje.

Pietų Amerikoje 6 egz. — 2 Brazilijai ir po 1 Argentinai, Kolumbijai, Urugvajui ir Venezuelai.

Šiaurės Amerikoje 23 egz., iš kurių 17 gauna JAV universitetų ir įvairių amerikiečių ir tautinių mažumų mokslo įstaigos, Kanada 5 egz. ir Meksikoj 1 egz.

Teisingas švedų bibliotekininkų nusiskundimas, kad jis "KL" Lietuvoje "dažnai nesuranda nurodyto leidėjo adreso, kur būtų galima knyga užsisakyti". Deja, nevisos leidyklos siunčia savo leidinius LBT; negaunamos tenka aprašyti iš paminėjimo spaudoje, o ten dažniausia randame autorių, knygų pavadinimą, leidimo vietą ir leidyklą, puslapių skaičių. Tačiau tik rečiau paduodamas leidyklos adresas. Knygos svetimomis kalbomis, nelietuvių leidyklų leidžiamos, iš viso negaunamos; ir Pasaulio Lietuvių Archyvo bibliotekoje, kur persiunčiami visi LBT surinkami leidiniai, tu knygų nerasime. Pvz. kaip ir "Palik asaras Maskvoje" užregistruotas iš paminėjimo spaudoje pirmasis leidimas, o apie tolimesnius teko tik sužinoti, kad išleista II ir III laida, bet nebuvo tų laidų aprašymo spaudoje.

Savo labai kuklaus biudžeto vos pakanka pabrangusiam biuletenu persiuntimui paštu, vokams ir surinktų leidinių siuntoms i PLA apmokėti. Mėginta kreiptis i naują "Lietuvos laisvės knygnešų" organizaciją, bet iš jos skyrių valdybų, kurioms buvo pasiūti laiškai, atsakymo negauta.

Kaikurie leidėjai kartais prisiunčia lapelius su naujo leidinio aprašymu ir kaina (anglų, kartais vokiečių kalba); tokius lapelius dedame i "KL" numerius, kurie siunčiami bibliotekoms. Švedų bibliotekininko atsiliepimas gal paskatins leidejus skelbti "KL", juo labiau, kad tai nesudarytų jiems didelių išlaidų, o LBT būtų kad ir nedidelė parama.

Lietuvių Bibliografinė Tarnyba, Lith. Bibliogr. Service, 1132 N. Walnut St., Danville, Ill., 61833, USA.

Roma. — Kasant žemę naujai autostradai buvo rasti dramblio griaučiai. Archeologų nuomone, jie yra milijono metų senumo ir priklauso priešistoriniam laikotarpiui.

Rastas Mažvydo katechizmo antras egzempliorius

Vilniaus radijo liepos 9 d. pranešimu, pastaruoju metu atsirado dar vienas Mažvydo Katechizmo — pirmosios lietuviškos knygos egzempliorius. Vilniuje gautas pranešimas iš Lenkijos nacionalinės bibliotekos Varšuvoje, kad Mažvydo katechizmas rastas Torunės miesto universiteto bibliotekoje. Ligi šiol manyta, kad vienintelis Katechizmo egzempliorius buvęs Vilniaus universiteto bibliotekoje — jis buvo gautas iš Ukrainos. E.

dawnictwo Naukowe, 1962, 838 psl. su daug paveikslų ir spalvotų žemėlapių. Lituanistikai enciklopedija skiria mažiau vietos, kaip panašios apimties vokiečių ar šveicarų enciklopedijos. Pvz. straipsniui apie baltų kalbas paskirta vos pusė skilties. Iš Biržkų pažymėtas tik Vaclovas Biržiška. Jam paskirta iš viso 6 eilutės ir yra pažymėtas kiti lietuvių bibliografai ir poetas(!?). Biržai gavo tik 4 eilutes; nežodžio apie garsiąją Radvilų rezidenciją. Baltrušaičių visai nėra. Garsaus meno istorikas Bernhards Berensonas pažymėtas kaip "lietuvių kilmės", kai jis tikrumoje yra Lietuvos žydas. Enciklopedijoje turės 13 tomų.

LOCARNO, Šveicarijoje, atžymėjus Niujorko filmų pasaulyje iškilusio Adolfo Meko sukurtą filmą "Hallelujah the Hills", apie talentingo lietuvių filmą išsamiai savo filmų skyriuje rašė "Neue Zuercher Zeitung" rugp. 8 d. Pažymėta, kad Meko filminė kūryba galinti duoti teigiamo paskato šabloninei Hollywoodo filmų gamybai.

PAVERGTOJE LIETUVOJE pasirodė penktoji VI. Dautarto novelių knyga "Kai parausta putinas". J. Zinkus nurodė, kad Dautartas maloniai nutiekęs sustiprėjusiu meninio žodžio brandumu, tačiau veikalas visvien paliekas nepasitenkinimo nuosėda. Jis barą jaunąjį autorių, nes pas jį prasišverbianči karti nusivylimo gaida, miesioniška baimė ir sumišimas sutikus gyvenimo sunkumus. Rašytojas esąs nepakankamai apsiginklavęs marksistinėmis šarvais. Kodėl pamėgdžioti pasimetusias buržuazinius filosofus? Juk ateitis, pasak Zinkaus, priklausanti komunistui.

KRISTIJONO DONELAICIO 250 m. gimimo sukaktis — 1964 m. sausio 1 d. — numatyta paminėti ir pavergtos Lietuvos mokyklose. Svetimio ministerijos išleido aplinkraščių, kuriuo kviečiama mokyklose organizuoti paskaitas jaunimui, tėvams ir visuomenei. Dar numatyti kūrybos vakarai bei poeto kūrybos aptarimai.

50 METŲ NUO DAINŲ SVENTES VILNIUJE. 1913 m., vasaros laikotarpiu, Vilniuje buvo surengta pirmoji lietuviškos dainos šventė. Rengėja buvo "Rūtos" dr-ja, kuri anais laikais apjungė daugelį žymesnių tame mieste gyvenusių lietuvių. Žymiausias solistas toje šventėje buvo Kipras Petruskas ir V. Polovinskaitė-Grigaitienė. "Rūtos" dr-jos chorui vadovavo komp. P. Adamavičius. Toji iškilinė praėjusi labai sėkmingai ir lietuvių tarpe sukėlus didelio entuziazmo.

VILNIAUS VALST. PEDAGOGINIO INSTITUTO dainų ir šokių liaudies ansamblis išvyko gastroliai i Oriolą, kur koncertu norima atžymėti Kursko mūšio dvidešimtmetį. Ansambliui vadovauja A. Vyžintas. I programą įtrauktos liaudies dainos, šokiai "Kregždutė", "Lenciūgelis", "Klumpakojis" ir kompozitoriaus V. Laurušo daina "Oriolo ir Nemuno žemėje". Kartu su ansambliu višnageje dalyvauja Nevskio ordino kavalerijos solistas A. Kavolūnas, kompozitoriai V. Laurušas ir R. Žigaitis, papulkininkis V. Ragauskas.

LIETUVIŲ BENDRA KNYGA IŠLEISTI keturių jaunųjų rašytojų pirmieji kūriniai, lig šiol Lietuvos skaitytuvos pažįstami iš periodikos puslapių: poetų — V. Spude "Mėlynos pusys", A. Bučio "Prie skambančių plytų", prozininko J. Apučio novelės "Žydi bičių duona" ir A. Sluckaitės straipsniai "Kritikos štrichai". Tokiais bendros knygos aplankais kasmet pristatomas gabesnis jaunųjų rašytojų priauglis.

ESTIJOS PUČIAMŲJŲ ORKESTRU vadovų seminar Talline paskaita apie Lietuvos pučiamuosius orkestrus skaitė komp. A. Baltūnas. Koncerto metu estų orkestras išpildė B. Gorbulsio uvertiūrą "Aušra" ir A. Baltūno baletinę siužetą. Lietuvių kompozitorių kūrinius dirigavo V. Aleksa.

ROKISKIO KRASTOTYROS MUZĖJUS Stelmėje, netoli senojo ažuolo, atidarė liaudies skulptūros parodą. Ekspонатų tarpe gausu nežinomų menininkų sukurtų rūpintojėlių ir šventųjų stovylielių. Naujiesiems kūriniams atstovauja drožiniai: D. Bagočiūno "Tinginio darbiniai", A. Puškoriaus "Runkelių augintojas", A. Bagdono "Interventų liekanos — iš Kulbos", St. Riabos "Davatka ir vėlinas" ir kt.

ISLEISTA NAUJA J. RAGAUSKO KNYGA Lietuvoje 15.000 egz. tiražu, 420 psl. "Nenoriu dangaus". Vaizduojamas "nuosirudus" ateisto pasikalbėjimas su tikinčiu žmogumi.

Piliulės prieš oro atmainas

JAV mokslininkai daro bandymus, kaip padėti kariuomenei ir turistam, staiga pakeičiant klimata. Pirmasis žingsnis: izoliuoti organizmo funkcijas, kurios reaguoja i klimato pasikeitimus. Bandomos piliulės ir injekcijos prieš keltone šiaurės šalčio, ar dykumų karščio įtakai kūne sumažinti.

Penman's

GP25

APATINIAI BALTINIAI ... KOJINĖS MARŠKINIAI ... T-SHIRTS

Z. Orentienės lietuviškoje klasikinio

BALETO STUDIJOJE

darbas pradėdamas š.m. rugsėjo 17 d. Liet. Namuose (ėjimas iš Dundas gt.).

Norintieji šių studijų lankyti

prašomi registruotis antradieniais nuo 6 val. vak. iki 8 val. vak. Lietuvių Namuose. Dėl informacijos skambinti tel. RO 2-0935 nuo 10 val. ryto iki 3 val. p.p.; vakare nuo 9 val. vak. iki 11 val. vak.

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BABY POINT

\$8.900 pilna kaina, 5 kamb. mūr. namas vandeniui alyva apšildomas, alumi antri langai ir durys. Viena atvira skola 10 metų. Įmokėti tik \$1.100.

ANNETTE — RUNNYMEDE

\$1.200 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas su vieta mašinai statyti, 2 virtuvės, dideli kambariai, kietos ir gražios grindys. Viena atvira skola 10 metų. Pilna kaina \$11.900.

SWANSEA — BLOOR

\$3.700 įmokėti, atskiras, mūrinis 6 kamb. namas, dvi virtuvės, 1 garažas lengva įvažiuoti. Visai arti Bloor ir tuoj galima užimti.

ST. CLAIR — OAKWOOD

\$4.900 įmokėti, 8 kamb. dviejų angštų mūrinis namas. Dideli kambariai, 2 moderniosios virtuvės ir naujai įrengta vonia, vandeniui alyva šildomas. Graži aplinkuma ir arti susisiekimo.

BLOOR — JANE

\$4.900 įmokėti, 7 kamb. dviejų angštų, gražus mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiuoju. Moderniška virtuvė, vandens alyvos šildymas. Visai arti Bloor.

SWANSEA

\$4.900 įmokėti, atskiras, mūrinis gražus plytų namas. 7 dideli kambariai, moderniška virtuvė, gražus kiemas. Prašoma kaina \$18.500, gal ir mažiau.

BLOOR — QUEBEC

\$3.400 įmokėti, 7 kamb. dviejų angštų mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, didelis kiemas. Viena atvira skola, už mėnesio galima užimti. Platus įvažiuojamas ir garažas.

HIGH PARK — INDIAN RD.

\$7.500 įmokėti, 17 kamb. — 4 atskiri butai, vandens šildymas. Be to, trys garažai su privačiu įvažiuoju. Pirmame augšte 6 kambariai. Pajamų \$290 mėn. plus laisvas butas savininkui. Geras pirkiny.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

AUSROS ŽINIOS

Ši savaitė virs 20 Ausros jaunųjų lengvatlečių, gim. 1949-54 m., vyksta į Klevelandą tarp miestininkų Klevelandas — Toronto pirmenybė. Patogumo dėlei šios pirmenybės yra perskirtos į dvi dalis: jaunieji C, D ir E, gimę 1949-54 m., šimet rungtyniaus Klevelande, o vyresnieji — moterys, merg. B, jaunieji A ir B — Toronto rugsėjo 28 d.

Lengv. atletikos treniruotės vyks sekancija tvarka: berniukams pirmadienį ir trečiadienį, mergaitėms pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 6 v. v. Swansea parke. Visi lengvatlečiai-tės prašomi laiku būti aikštėje, nes laiko nedaug beliko.

Krepšinio treniruotės numatytos pradėti už poros savaitę.

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio treniruotės — kiekvieną penktadienį Ryerson mokykloje — Bathurst ir Dundas gt.: 7 val. v. berniukai ir mergaitės; 8:30 v.v. — vyrai ir moterys.

Lauko teniso pratybės vaikams — antradienį ir ketvirtadienį Trinitų parko aikštėse. Vadovas — J. Zukas.

Lengvatlečiai ruošiasi tarp miestininkų Toronto — Klevelando rungtynėms. Jaunieji lengvatlečiai šį šeštadienį vyksta į Klevelandą C ir D grupių varžybose. Dalyvaus 6 vyčiai. Augstesnių klasių varžybos įvyks Toronto už dviejų savaitę.

Stalo tenisininkai dalyvavo Kanados stalo teniso pirmenybėse Tautinės parodos metu, tačiau svaresnių laimėjimų nepasiekė. Šiose pirmenybėse dalyvavo didelis skaičius Amerikos stalo tenisininkų, kurie ir pasiglemžė didesnę dalį laimėjimų. Vyčiai sukovojo gerai, tačiau nepajėgė atsilaikyti prieš augstesnę amerikiečių klasę. Šiose pirmenybėse geriausiai pasirodė V. Nešukaitis 15 m. grupėje 5 setų kovos finale pralaimėjus amerikietei. Iki 18 m. grupėje E. Sabaliauskaitė pusfinalyje pralaimėjo šios grupės nugalėtojai kitai amerikietei. Moterų grupės "closed" varžybose E. Sabaliauskaitė pralaimėjo 4 setų kovoj montrealietei Hunnisi, kuri vėliau tapo moterų laimėtoja. Kanados mergaičių rinktinėje žaidė dvi vytytės — E. Sabaliauskaitė ir V. Nešukaitis. E. Sabaliauskaitė taip pat žaidė Kanados ir Ontario moterų rinktinėse. Pr. Gvildys buvo paskirtas Kanados vyrų, jaunių ir mergaičių komandų kapitonu. Vyrai artimoji kovoj 6:5 pralaimėjo amerikiečiams, o jaunieji ir mergaitės po 3:0.

Stalo teniso treniruotės visiems bus pradėtos vėliau. Už 2 savaitę numatoma dalyvauti "Harmonie Open" turnyre, o maždaug už 5 savaitę Central Canada Open varžybose Niagara Falls, Ont.

Dr. A. Pacevičius maloniai sutiko būti Vyčio sporto klubo gydytoju. Vyčiai, norį nemokamai pastikrinti sveikatą, gali kreiptis darbo valandomis į dr. Pacevičių — 280 Roncesvalles Ave. Tel. LE 4-4778.

Klubo valdyba ir mūsų sportininkai daktarui nuoširdžiai dėkoja.

Dr. A. Salkui ir dr. A. Pacevičiui, išnuomojusiems po savaitę treniruotių sales, visi vyčiai nuoširdžiai dėkoja.

Mūsų rėmėjams: J. Skardžiai, Z. Girdvainiui, V. Skaržinskui (visi Sault Ste. Marie, Ont.), V. Radzevičiui, J. Budriui ir A. Kerniui nuoširdžiai dėkojame.

1963-64 m. krepšinio sezono Vyčio moterų ir vyrų komandos atidare išvyka į Rochesterį. Moterų rungtynės, kurias Sakalas laimėjo po pratęsimu rezultatu 29:25, negausių žiūrovų buvo šilčiausiai sutiktos. Vyčio komanda, kuri bandė su keturiomis žaidėjomis "zonos" metodu ginti savo krepšį, o penktoji — G. Kalvaitytė arba D. Pruskytė — mėgino sulaukyti stipriausia ročesterietę L. Janušaitę, atliko šį uždavinį pakankamai gerai pirmam puslaikyje ir vedė rungtynes 16:10. Trečias puslaikis dar padidino rezultatą Vyčio naudai, tačiau rungtynių gale Sakalo agresyvaus dengimo ir puolimo dėka rezultatas buvo išlygintas. L. Janušaitės taiklūs metimai pratęsimu nulėmė ir rungtynes Sakalo naudai.

Vyčio komandai trūk soisų. Vyčio komandai trūk soisų, tačiau matėsi daug žadančio talento. Iš naujųjų žaidėjų išsiskiria G. ir A. Kalvaitės. Tašku laimėjo: Vyčio — E. Krakauskaitė, J. Renkauskaitė, I. Z. Zolpaitė, D. Pruskytė 13. A. Astrauskaitė 2. A. Kalvaitytė, G. Kalvaitytė 9. A. Supronaitė. Sakalo — L. Janušaitė 21.

Vyrų rungtynės mūsų komanda jau pirmose minutėse nepajėgė atlaikyti Sakalo spaudimo. Sakalo Sedickas dominuoja žaidime ne vien tik patyrimu, bet ir igi. Galutinis rezultatas 53:34 (25:15) Sakalo naudai. Vyčiai turė su 20 taškų išsiskyrė Juozaitis. Idomu buvo pamatyti pirmą kartą Vyčio uniformose ir Aizina su Ramonovu. Pirmajam netrūko jaunatviško veržlumo. Ramonova atities rungtynės norėusi matyti išnaudojant savo igi ir stipriau žaidžiant ties abiem krepšiais. Taškus laimėjo: Aizinas 6, Gvildys, Staškevičius 5, Juozaitis 20, Ramonovas, Bacevičius 3, Preikšaitis. J. B.

Mokykitės

BŪTI KIRPĖJA
Dieniniai ir vakariniai kursai
PROFESINIS KIRPĖJŲ MOKYKLŲ:
LOS: Toronto - 277 Victoria St., EM 3-2317; St. Catharines - 39 Queen St. MU 4-9297.

Spėja ir pataria

visomis gyvenimo problemomis, kaip miltė, vedybos, verslas, sveikata. Jei jūs rapsinatės ir esate reikalingas pagalbos, ši moteris padės ir pašalins visus jūsų rūpesčius.

Priėmimo laikas: 9 val. ryto — 9 val. v. 1490 Bathurst St. (į šiaurę nuo St. Clair), tel. LE 4-5802.

TORONTO BOARD OF EDUCATION
Vakariniai kursai nauj. kanadiečiams

Bloor Collegiate Institute — 1141 Bloor St. West prie Dufferin St. (pirmadienį, trečiadienį), (antradienį, ketvirtadienį).
Central High School of Commerce 570 Shaw St. (į pietus nuo Harbord St.) (pirmadienį, trečiadienį).

Eastern High School of Commerce 16 Phin Ave. prie Chatham Ave. (pirmadienį, trečiadienį), (antradienį, ketvirtadienį).

Humboldt Collegiate Institute 280 Quebec Ave. prie Humboldt Ave. (pirmadienį, trečiadienį).

Kent Senior Public School — 980 Dufferin St. prie Bloor St. W. Anglų kalba pažengusiems — ketvirtą ir penktą metų kursą. (antradienį, ketvirtadienį).

REGISTRACIJA
Registracija augščiau minėtose mokyklose prasideda rugsėjo 16, 17 ir 18 d., 7.30 val. vak. Registracijos mokeskis \$5.00. Kursai prasideda rugsėjo 23 d., 7.30 val. vak.

KURSAI
Basic English pradedantiesiems: Junior English ir pilietybė; Augstesnis kursas. Pritaikomieji kursai suaugusiems, užsieny ir čia gimusiems, kurie nori išmokti angliskai skaityti ir rašyti. (Bloor Collegiate Institute, antradienį ir ketvirtadienį vakarais).

Specialūs kursai trečiųjų metų graduantams — pirmadienį ir trečiadienį Humboldt Collegiate Institute, Bloor Collegiate Institute, McMurrich Senior Public School ir Eastern High School of Commerce.

CURRICULUM APIMA
Basic English, moksliniai paruoštas kursas naujesiems kanadiečiams angliskai kalbėti, skaityti ir rašyti; Einamieji reikalai; Supažindinimas su kultūrinėmis, Kanada ir jos žmonės; Grupinės diskusijos; Vaidinės priemonės.

Informacijos teikiamos paskirose mokyklose vakarais po rugsėjo 16 d.

King Edward Senior Public School Bathurst St. (tik į šiaurę nuo College St.), (pirmadienį, trečiadienį).

McMurrich Senior Public School 115 Winona Dr. (į pietus nuo St. Clair Ave.), (pirmadienį, trečiadienį).

North Toronto Collegiate Institute 17 Broadway Ave. (vienas blokas į šiaurę nuo Eglinton Ave., į rytus nuo Yonge St. (pirmadienį, trečiadienį).

Parkdale Collegiate Institute 209 Jameson Ave. (į pietus nuo Queen St. W.), (pirmadienį, trečiadienį).

Kent Senior Public School — 980 Dufferin St. prie Bloor St. W. Anglų kalba pažengusiems — ketvirtą ir penktą metų kursą. (antradienį, ketvirtadienį).

REGISTRACIJA
Registracija augščiau minėtose mokyklose prasideda rugsėjo 16, 17 ir 18 d., 7.30 val. vak. Registracijos mokeskis \$5.00. Kursai prasideda rugsėjo 23 d., 7.30 val. vak.

KURSAI
Basic English pradedantiesiems: Junior English ir pilietybė; Augstesnis kursas. Pritaikomieji kursai suaugusiems, užsieny ir čia gimusiems, kurie nori išmokti angliskai skaityti ir rašyti. (Bloor Collegiate Institute, antradienį ir ketvirtadienį vakarais).

Specialūs kursai trečiųjų metų graduantams — pirmadienį ir trečiadienį Humboldt Collegiate Institute, Bloor Collegiate Institute, McMurrich Senior Public School ir Eastern High School of Commerce.

CURRICULUM APIMA
Basic English, moksliniai paruoštas kursas naujesiems kanadiečiams angliskai kalbėti, skaityti ir rašyti; Einamieji reikalai; Supažindinimas su kultūrinėmis, Kanada ir jos žmonės; Grupinės diskusijos; Vaidinės priemonės.

Informacijos teikiamos paskirose mokyklose vakarais po rugsėjo 16 d.

A. t. A.

KAZIUI JUODVIRSIUI mirus,
giliausią užuojautą jo žmonai reiškia

O. P. Eidukaičiai

ONUTEI JUODVIRSIENEI,
liūdindčiai savo mylimo vyro a.a. KAZIMIERO,

reiškia gilią užuojautą —

Sileikių šeima ir
J. Garastaitė

Ponams STANAČIAMS, ponios seseriai

I. GRIMIENEI mirus,

reiškia gilią užuojautą —

G. B. Buntinai
U. J. Bleizgiai
M. J. Dambrai
E. K. Jankai
R. A. Zilinskai

P A D Ė K A

Mielieji prieteliai, suruošusiems mums staigmeną —
pobūvį mūsų suaktuvių proga, nuoširdus aciū.

Ypatinga padėka priklauso iniciatoriams: Marijai ir
Vaclovui Vaitkevičiams, Jurgiui Račiui ir visiems prisidėjusiems darbu. Taip pat dėkojame už sveikinimus, linkėjimus ir gražias dovanas.

Leonas ir Liogina Karbūnai

Lietuvių studentų žinios

VISI NAUJI STUDENTAI KVIECIAMI stoti nariams į Toronto lietuvių studentų s-ga. Mes esame registruoti Toronto un-te kaip "The Lithuanian Students' Club of Toronto". Tuo būdu gavome daug privilegijų un-to patalpų, sueigų ir kt. atvejais. Lietuvių studento vardas TU istoriškai įregistruotas. Todėl lietuvių kilmės studentai visi turi priklausyti prie savo organizacijos. Ir nauji ir vyresnių kursų studentai, kurie dar nesate įstoję į savo klubą, ateikite į lietuvių studentų būstinę 997 College St. ir užsiregistruokite. Geriausias laikas sekmdieniais apie 12-2 val. p.p.; ten visomet yra studentų valdybos nariai. Informacijos tel. LE 1-1432.

LSS-gos valdyba
TORONTO LIETUVIŲ STUDENTŲ BŪSTINĖ, per pasaulio lietuvių seimą aplankė buvęs "Draugo" dienraščio direktorius dabar Tėvų marjonų provincijolas JAV kun. dr. R. Rimšelis, kun. Pr. Gaida, inž. V. Adamkavičius ir daug kitų svečių ir studentų. Inž. V. Adamkavičius iš Chicago pareiškė, kad liet. studentų būstinė yra realiausias darbas lietuvių išlaikymui jaunimo, ypač studentų tarpe.

TORONTO MEDICINOS IR ODONTOLOGIJOS gydytojų dr-jos valdyba, norėdama palaikyti studentijoje lietuviškumą ir draugiškumą, artimiausioje ateity numato suruošti Toronto un-te studijuojantiems lietuviams studentams medikams ir odontologams susipažinimo pobūvį-valdais.

Naujai įstoję studentai ir medicinos ir odontologijos fakultetus prašomi parnešti studentų valdybai savo adresus tel. RO 2-9752.

TORONTO UNTE mokslos prasideda rugsėjo vidury. Siemiet prašymų paduota keliais tūkstantiais daugiau kaip pernai. Naujų lietuvių studentų bus apie 20.

NAUJAI ISTOJUSIEJI STUDENTAI atsimekite, kad TU galima likti

AUGSTU KVALIFIKACIJŲ MECHANIKAI

Sav. Bill Bartha ir Frank Pettit
Taiso visų modelių mašinas: automatines transmisijas, ratų balansavimą, motorų remontas, tepimas ir kt. Sykį pabandę, grįšite pas mus atgal.
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Telefonas 531-1305

Atsivežant į

Kanadą ar

keliaujant

jums patars ir padės

V. BAČENAS

FOUR SEASONS TRAVEL LTD.

109 Bloor St. W., Toronto 5

WA. 5-5555

Po darbo LE. 6-4681

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

527 Bloor St. W. — Toronto 4, Ont.

Telefonas LE. 2-4404

RUSHOLME RD. — COLLEGE,

\$1.500 įmokėti, 8 kambarių mūrinis namas, garažas, 10 m. skola, pilna kaina \$14.900.

RUNNYMEDE RD. — BLOOR,

\$3.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras namas, naujas šildymas, garažas, didžiulis kiemas, arti Bloor. Ilgos bei lengvos išimok. sąlygos.

KINGSWAY,

\$3.000 įmokėti, 5 kambarių bungalavas, užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiuoju, gražus kiemas, arti susisiekimo. Seimininkas išvyks iš Kanados.

DOVERCOURT RD. — BLOOR,

\$3.000 įmokėti, 11 kambarių, atskiras namas, garažas, didelis sklypas, puikus nuomavimui, viena atvira skola 15 metų.

DURIE ST.,

\$4.000 įmokėti, 7 kambarių, atskiras namas, 2 vonios, 2 virtuvės, garažas, 10 metų skola, netoli Bloor.

SWANSEA,

apie \$5.000 įmokėti, 6 kambarių bungalavas, garažas su privačiu įvažiuoju, užbaigtas rūšys, ilga atvira skola.

GEOFFREY — RONCESVALLES,

\$6.000 įmokėti, 11 kambarių, atskiras namas, 3 virtuvės, dvigubas garažas su plačiu įvažiuoju, dideli kambariai, užbaigtas rūšys.

QUEBEC — BLOOR,

\$5.000 įmokėti, 9 kambarių per du augštus, atskiras namas, garažas su privačiu įvažiuoju, arti Bloor.

SWANSEA,

\$7.000 įmokėti, gražus 7 kambarių atskiras mūrinis namas, užbaigtas rūšys, 4 kambariai pirmame augšte, garažas su privačiu įvažiuoju, mu, gražus kiemas, viena atvira skola balansui.

HAVELOCK STR.,

\$8.000 įmokėti, 10 kambarių, atskiras namas, garažas su privačiu įvažiuoju, 4 kambariai pirmame augšte, viena atvira skola balansui, netoli parko.

Pr. KERBERIS

Darbo tel. LE. 2-4404

Namų telef. LE-51584

PASITEIRAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUL.

J. RUKŠA

LE. 2-4404

Namų telefonas LE. 6-9165

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

VYRISKU IR

MOTERISKU ROBU

S I U V E J A S prima užsakymus

vyrų ir moter. patų ir kostiumų.

Parduodami vyriški kostiumai, megztiniai, viršutiniai marškiniai ir kita.

1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

A & B TAILORS

A. Beresnevičius

Ji daugelini žmonių yra padėjusi.

Tik vienas apsilankymas jus įtikins.

Atidaryta išsilaiki visą savaitę. Galima atvykti ir be susitarimo.

Tel. 534-5123,

1393 Dundas St. West, Toronto

George BEN, B.A.

ADVOKATAS-NOTARAS

praneša, kad

persikėlė

į naujas patalpas

1134 DUNDAS ST. W.

Toronto 3, Ont.

Telefonas LE. 4-8431

Ponios Tonia

spejimai.

Ji daugelini žmonių yra padėjusi.

Tik vienas apsilankymas jus įtikins.

Atidaryta išsilaiki visą savaitę. Galima atvykti ir be susitarimo.

Tel. 534-5123,

1393 Dundas St. West, Toronto

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood

ir apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stočių, garažų, motelių, įvairių būdinių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

DEL INFORMACIJŲ RASYKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.

Namu: V. BUTRIMAS

139 Fourth St. E.

COLLINGWOOD, ONT.

Tel. 2337

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450 Namų telefonas: BE. 3-5996

BLOOR — INDIAN RD. \$14.900 —

mūrinis, 6 kambarių namas, moderni virtuvė, šildymas karštu vandeniu, platus įvažiuojamas, garažas; nuosavybė be jokių morg.

BLOOR — CONCORD. \$3.000 įmo-

kėti, 8 didelių kambarių namas, alyva šildomas, koridorinis planas, 2 virtuvės; vienas morgiū.

QUEEN — NIAGARA. \$6.000 pilna

kaina: 6 kamb. pusian atskiras namas, koridorinis planas, garažas; reikalingas remontas.

QUEEN — LANSDOWNE. \$3.000

įmokėti, atskiras 8 kamb. mūrinis namas, nauja šildymo krosnis, 2 modern. virtuvės; arti Queen gatvės.

Turime krautvių, farmų, vasarvietių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis į jus.

Taip pat parūpiname geresnėmis sąlygom paskolų - morgiū.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bludzius

MONTREAL, Que.

Sv. Jono Kr. parapijos žinios

— Parapijos bažnyčioje pamaldos sekmadieniais 9.30, 11 ir 12 val. G. Ganytojo vasarvietės koplyčioje šį sekmadienį pamaldos tik 11 val.

— Parapijos choro repeticija — po 11 val. pamaldų parapijos salėje. Mielūs choristai maloniai prašome repeticijoje dalyvauti, o taip pat kviečiame įsijungti naujus choristus.

— Jaunimo choro repeticijos: penktadieniais 6 v.v. ir šeštadieniais po šeštad. liet. mokyklos pamokų.

— Antradienį iš parapijos bažnyčios liet. kapinėse palaidotas a.a. Jonas Paliulis. Vėlonies palaikų pervežimu iš Hawk Junction, Ont., rūpinosi jo žmona. A.a. J. Paliulis, kurlantis šiai parapijai, savo darbu, patarimais ir auka yra daug prisidėjęs. Užuojauta vėlonies žmonai, vaikams ir brolio šeimai ir kartu pagarbą, kad rasta reikalo net apie šėsis šimtus mylių nuotolio pervežti vėlonę į lietuvių kapines.

— Šį trečiadienį, 11 val., iš Park Lawn kapinių į lietuvių kapines perkeliama a.a. Antano Paršeliūno palaikai. Perkėlimu rūpinasi brolio Jono Paršeliūno šeima, gyv. Brampton, Ont.

— Pradedamas šeimų lankymas. Šią savaitę lankomasi Toronto užmiesčiuose prieš tai susiekiant telefonu.

— Ateinanti šeštadienį 11 val. par. bažnyčioje tuokiasi dr. K. Liutkus su Jule Cirusyte iš Suvalkų trikampio.

— Kun. J. Staškevičius pilnai įsijungė į parapijos pastoracinį darbą. Jaunajam kunigui paves-tas darbas su jaunimu.

— Pakrikštyta: Edmundas Tomas Rimkevičius.

Išvyko mokyti į Putnamą, JA V-bėse: I. Kampaitė, L. Gatavėkaitė ir Tumosaitė. Pirmoji ten mokosi jau III metus ir yra gavusi \$200 stipendiją; kitos dvi ten mokosi I metus. Be to, ten mokosi ir Danilūnaitė iš Londono, Ont. Jos visos gyvena N. Pradedos seserų vedamame bendrabutyje ir studijuoja amerikiečių vienuolių kolegijoje. Šalia bendrosios programos jos turi ir lituanistines pamokas. Tai puiki auklėjimo įstaiga jaunoms lietuvaitėms.

Sesuo Paulė, naujoji Liet. Vėlu Namų vyresnioji, su sesele Viktorija lankėsi "T2" redakcijoje. Ji jau perėmė pareigas ir rūpinasi įstaigos reikalais. Jai rūpi ypač užsilikusios skolos, kurių bankuose esama apie \$40.000; taip pat esama nemažai skolų privatiems asmenims. Skolom sumažinti ji organizuoja vajų, kurio metu kreipsis į Toronto geradarius.

Parama, Lietuvių Kredito Kooperatyvas, praneša, kad nuo š.m. rugsėjo 14 d. kasa bus atidaryta ir šeštadieniais nuo 9.30 iki 1 val. p.p. Tuo norima duoti galimybę šėstadienį mokykloms mokiniams tėvams ir patiems mokiniams atlikti bankines operacijas. Reik. vedėjas

B. Naujalis, R.M.N.Pt., natūralistas, grįžo iš kelionės po Britaniją ir Ameriką. Jo natūralaus gydymo sveikatos klinika — Health Clinic 474 Roncesvalles Ave., tel. LE 3-8008, vėl atidaryta ir veikia nuo 9 val. r. iki 9 val. vakaro.

Dail. J. Račkus informavo telefoną "T2" redakciją, kad dalis informacijos anglišką spaudą apie pasaulio lietuvių dailės parodą ir jo paties dalyvavimą joje yra paimita iš kitų šaltinių ir tai be jo žinios. Jis pats pasiuntęs informaciją angliškai kalba rugpjūčio 29 d., kurioj minima tik pasaulio lietuvių dailininkų paroda. Savo informacijos teksto kopiją jis atsiuntė ir "T2" redakcijai.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad

a. a. JONAS PALIULIS

staigiai mirė Hawk Junction, Ont., rugsėjo 5 d. Palaidotas šv. Jono lietuvių kapinėse Port Credit. Vėlonis gimęs 1909 m. Biržų apskr., Dajūnų valsč., Dumblinelių km., Kriklenių par. Kanadoje gyveno nuo 1927 m.

Kviečiame visus mūsų bičiulius prisiminti jį savo maldose.

Nuliūdę: žmona, vaikai ir brolis

Lankydami Toronto

nepamirškite užsukti lietuviškos dovanų, suvenyrų ir įvairių reikmenų krautuven

"The Times"

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547

J. BERZINSKAS

Užsakymai priimami ir paštu.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Ryšium su praėjusiu PLB seimu, Toronto lietuviai reiskia-me didžiausią pasigėrėjimą. Tiek gausiai dalyvauta Mišiose katedroje, akademijoje-koncerte ir visoje seimo programoje! Taip nuosirdžiai ir vašingai priimti seimo atstovai ir svečiai!

— Mirus a.a. Kazimierui Juodviršiui, giliai užjaučiame našlę Oną Juodviršienę. Taip pat, mirus motinai, giliai užjaučiame Joną Matijonaitį ir jo šeimą.

— Nuosirdžiai sveikiname Anelę ir Joną Birgiolius jų vedybinio gyvenimo sidabrinės sukakties proga.

— Nuo šio sekmadienio vėl pradėdamos laikyti Mišios 11.30 val. ryto parapijos salėje.

— Šį sekmadienį per visas Mišias daroma antroji ir speciali vyskupijos įsakta rinkliava šv. Tėvo labdaros veiklai paremti. Kviečiame duosniai prisidėti.

— Parapijos chorui pradėjus naują darbo sezoną, visus choristus nuosirdžiai sveikiname ir linkime sėkmingo darbo. Kviečiame naujus choristus prisidėti ir par. chorą dar labiau sustiprinti. Choro bendra repeticija — šį ketvirtadienį, 7.30 v.v. muzikos stud.

— Par. jaunimo choro pirmoji repeticija bus šį penktadienį, 6.30 v.v. Bus priimami ir nauji choristai, nejaunesni kaip 9 m. amž. Jaunimo choras bažnyčioje pradės giedoti šio mėn. pabaigoje.

— Par. biblioteka pradės veikti nuo šio sekmadienio. Per visą žiemos sezoną jį bus atidaryta po 10 ir 11 val. Mišiu. Keliolika skaitytųjų yra paėmę knygų prieš metus ir net anksčiau. Prašome jais gražinti, kad jomis galėtų pasinaudoti ir kiti skaitytojai.

— Metinis parapijiečių lankymas prasidės rugsėjo 16 d.; pradžioje bus lankomi tie parapijiečiai, kurie praėjusio sezono metu dėl įvairių priežasčių nebuvo ap-lankyti. Taip pat ateinančią savaitę bus lankomi toli užmiestyje gyvenant lietuviai, iš anksto susitarus telefonu.

— Šį šeštadienį, 9 v. ryto, prasideda liet. šeštadieninė mokykla. Visus tėvelius raginame mokyklinio amžiaus jaunimą leisti į šią mokyklą.

— Pakrikštyta: Stasio ir Rožės Janušauskų dukrelė Laima Ona; Petro ir Elenos Balasevičių sūnus Jamie Andrius; Julius ir Stefos Sinkevičių dukrelė Audronė Ona. Tėvelius nuosirdžiai sveikiname, o vaikučiams linkime daug Dievulio malonių!

DUOSNI PARAMA "T2"

Pastaraisiais metais "T2" teko padaryti eilę pertvarkymų — redaktinių, administracinių ir techninių. Gerinant techninę laikraščio pusę, teko pereiti į kitą spaus-tuvę, turinčią geriau veikiančią di-diję presą, kuris, kaip visi ma-tome, žymiai geriau bei rūpestin-giau spausdina laikraštį. Visa tai yra suaršta su naujomis išlaido-mis. Be to, pastaraisiais metais padidėjo ir kitos spausdinimo iš-laidos. Leidėjams tai sudaro rū-pesčio. Duosnis paramos jie su-laukė iš Toronto. Prisikėlimo pa-rapijos klebonas T. Placidas, OFM, jau seniau pranešė, kad "T2" tuo tarpu paskirta \$150 auka. Sv. Jono Kr. parapijos klebonas kun. P. Azubalis pranešė, kad jo parapijos parama šiais metais "T2" sudaro \$750. Tai stambiausia pastarųjų metų parama. Laikraščio leidėjai reiskia gilią padėką. Rėmėjų duosnumas drąsina ateities pastangas.

LB Cikagos Apygarda išleido plokštelę "Mylėsi Lietuvą iš to-lo" — rinktinę iš antrosios dainų šventės. Šią plokštelę galima gau-ti pas Augustiną Kuolą, 30 River-side Cres., Toronto, Ont. Tel. RO 9-6884. Plokštelės kaina: Stereo — \$5, Hi-Fi — \$4. Siučiuntį paš-tu, priskaitomos pašto išlaidos.

SEŠTADIENINĖ MOKYKLA mokslo metus pradeda šį šešta-dienį, rugsėjo mėn. 14 d., 9 v. ryto šv. Pranciškaus mokyklo-je, Claremont gatvėje — tarp Dundas W. ir College gatvių. Tuo pačiu laiku bus registruo-jami ir nauji mokiniai.

Laukiame, kad visi mokykli-nio amžiaus lietuviai vaikai šią mokyklą lankytų. Taip pat pri-mename, kad baigė 8-ji skyrių, mokyklos dar nėra baigę — tų mokinių laukiame 9-me ir 10-me skyriuje.

Tėvų susirinkimas bus šio mėn. 29 d., sekmadienį, maž-daug 12.15 v. p.p., Prisikėlimo par. salėje.

Šių mokslo metų mokyklos vedėjas — Jonas Andrulis. Mo-kyklos tarybos pirmininkas — Prisikėlimo par. klebonas T. Placidas, OFM.

Mokyklos taryba

Tautos Fondo vajas truks apie 4 savaites. Fondo atstovai aplan-kys visus lietuvių namus. Vajus vyksta tik vieną kartą per metus.

Audronė Ežinaitė ir Nijolė Birksytė šį šeštadienį laivu iš-plaukia Europon, kur išbus ilges-nį laiką.

Liudas Kriščiūnas yra įstojęs į Kanados karo laivyną ir speciali-zažas radaro srityje. Sutartį pa-sirašęs 3 metams. Atostogų proga buvo atvykęs į Torontą pas savo tėvus.

Balys Mikaila išsikėlė gyventi į JAV, Putnamą, kur į lietuvi-čių vienuolyną yra įstojusi jo dukra.

A. Lapinskas persikėlė į Kle-velandą, JAV.

Rinkimai į Ontario parlamentą — rugsėjo 25 d. Rinkimais vajas eina pilnu tempu. Į "T2" iškilio-lyje kreipėsi šie kandidatai: Hon. J. Yaremko, Hon. A. Grossman, J. Gould, P. Stanisewski, K. Bielski. Plačiau apie juos ir kitus sekančiame nr.

Ontario liberalų vadas J. Win-termyer kalbėjosi praeitą šešta-dienį A. Thompsono bute su tau-tinių laikraščio redaktoriais bei atstovais. Tarp kitų dalykų, J. Wintermyer pabrėžė mokyklų klausimą. Esą liberalų laimėjimo atveju būtų įsteigta University of Ontario, kuris sudarytų gali-mybę tiems studentams, kurie negali patekti į privačius un-tus. Tuo pabrėžė netik gabijusių, bet ir darbščiuųjų studentų reikala. Iš-keltas buvo ir šeštadieninių mo-kyklų klausimas. Svečiai buvo pa-vašinti ir privačiai pasikalbėta. Dalyvavo ir Toronto apylinkių li-beralų kandidatai. Lietuvių advo-kato Neimano žmona Joana irgi kandidatuoja į Ontario parlamen-tą York West apylinkėje.

J. Wintermyer daro malonų ir patrauklių išpūdį. Energingas ir mieliai atsako į visus klausimus. Jis yra vokiškos kilmės. Priėmi-mas truko apie porą valandų. Be "T2" atstovo, dalyvavo ir LB at-stovai: dr. J. Sungaila, dr. J. Ma-tulionytė ir J. R. Simanavičius.

A. a. Jonas Paliulis mirė nuo širdies smūgio rugsėjo 5 d., 11 v. v. Hawk Junction, Ont. Palaido-tas lietuvių kapinėse Port Credit, Ont., prie Toronto. Iškilmingos laidojimo pamaldos atliktos šv. Jono Kr. bažnyčioje, dalyvaujant vėlonies šeimos nariams, broliui, giminėms ir bičiuliams. Jo brolis Bronius su giminačiais Ant. Petru-liu buvo atvykę iš Cikagos.

Vėlonis buvo gimęs 1909 m. Biržų apskr., Dajūnų valsč., Dumblinelių k. Kanadon atvyko 1927 m. ir savo karjerą pradėjo Winnipege. Vėliau persikėlė į To-rontą, kur dirbo įmonėse, buvo namų pardavėju, turėjo maisto krautuveną St. Dubausku. Buvo veiklus visuomenės veikėjas; il-gus metus vadovavo šv. Jono pa-šalpinėi draugijai; suorganizavo šv. Jono Kr. statulos įsigijimą; padėjo organizaciniame parap-jos veikime. Kurį laiką buvo pa-tekęs į dvasinę krizę, bet vėliau atsisėdė. Savo šeimą išauklėjo ka-tališkių dvasioje; jo dukte moky-tojauja katalikų m-loje Fort Wil-liam. Hawk Junction vėlonis tu-rėjo restoraną ir buvo taikos tei-sėju. Jis nekartą lankėsi Toron-te ir "T2", buvo jų skaitytojas ir rėmėjas. Jo šeimai, broliui ir ar-timiesiems reiskia gilią užuo-jautą.

A. a. Juozas Slepavičius, atvy-kęs į Kanadą 1927 m., mirė Pe-terboro Civic Hospital rugpjūčio 28 d., atlikęs išpažintį ir aprūpin-tas sakramentais. Palaidotas ka-taliku kapinėse Port Hope, Ont. Paliko Lietuvoje motiną, brolį ir seserį, JAV — seserį Paulinę su šeima, o Toronte — seserį Eleną Puvaskienę su šeima. Neprikli. Lietuvių vėlonis tarnavo kariuo-mėnės štabo telefonistu, nes mo-kėjo keletą kalbų. P.

Mielai Toronto lietuviai,

Praėjo PLB seimas ir Pasaulio Lietuvių Dienos — didžioji lais-vame pasaulyje gyvenančių lietu-vių demonstracija ir pasisaky-mas, kad esame gyvi, vieningi ir siekiame laisvės tėvynei. Su džiaugsmu ir didele pagarba ten-ka konstatuoti labai aktyvus ir gyvas mūsų kolonijos ir apylin-kės tautiečių dalyvavimas iškil-mėse: perpildyta katedra, O'Keefe Centras, koncertai ir už-baigimo vakaras.

Už visa tai jums visiems nuo-širdus ačiū! Mūsų kolonija egza-miną išlaikė. Tėbūnie visa tai "vardan tos Lietuvos".

Toronto apylinkės valdyba

Svečiai redakcijoj. Praėjusią savaitę mūsų apylankė svečiai iš tolimos Vėnėzuelos — dr. Herma-navičius su poniu ir sūnumi. Jie buvo apstoję pas savo pusbrolių V. Germanavičių. Vėnėzueloj jis dirba gydytojo darbu, o žmona yra bioanalistė. Po eilės metų darbo jiedu apsisprendė persi-kelti į JAV; jau yra gavę imigra-cijos vizas ir galutinai persikels už poros mėnesių. Savo vizito proga užsiprenumeravo "T2".

J. Sneideraitis ir p. Sveikaus-kas iš Niujorko užsiprenumeravo "T2". Pirmasis yra seniau gyve-nęs Kanadoj, o dabar dirba cinko-grafinėje įmonėje. P. Sveikauskas yra tik prieš 3 metus atvykęs iš okup. Lietuvos; kurį laiką gyveno Ryprūsiose.

Kun. L. Kemešis, Webbwood, Ont., klebonauja kanadiečių pa-rapijoj. Toronte buvo apstojęs pas savo gimines. Jis kurį laiką sirgo, dabar gerai jaučiasi.

Kun. dr. J. Aviža, Vokietijos LB pirm., po PLB seimo buvo pa-silikęs keletą dienų Toronte ir ap-lankė Vasario 16 gimnazijos bū-relio vadovus bei rėmėjus. Taip pat teiravosi apie galimybes ras-ti mokytojų Vasario 16 gimnazi-jai. Redakcijoj papasakojo apie lietuvių gyvenimą Vokietijoj (pa-sikalbėjimą paskelbsim vėliau). Vykdamas į JAV sustojo porai dienų Hamiltonė.

Broliai A. Nevada ir M. Nevi-donskas perkėlė savo motinos pa-laukus iš Detroito į Toronto Mount Hope kapines, kur prieš 23 metus buvo palaidotas jos vyras. Perkėlimo apeigas atliko kun. B. Jurksas, jų šeimos bičiul-is. Dalyvavo gražus būrys arti-mųjų. Laidotuvių proga A. Ne-vada su poniu Mikase, M. Nevi-donskas, lydimi savo bičiulių, ap-lankė "T2" redakciją. Pirmasis gyvena Calgary, Alta, turi gražų ūkį ir yra veiklus Bendruomenės veikėjas. Antrasis yra verslinin-kas, turis viešbutį Fort William, Ont.; jo rezidencija — Preston, Ont.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — visu rūšių — už \$3.09

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užiekitė į MARGIS DRUG STORE. Jei jus turite bet kokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškių mišinių, kaip trejos devynerios, ramūnėlės, zbrublė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISA D'FNJ NESIVARZYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Moteriškos kojines — Nylon seamless — reg. \$1.00 pora — speciali nuolaida — 2 poros už \$1.00

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakara. — HU. 9-1543.

SWANSEA. \$16.900 visa kaina, atskiras, originalus "Duplex" 10 kambarių, vandeniu alyva apšildomas, 2 garažai. Įmokėti tik apie \$3.000. Balansas atviras morgitui.

JANE — ANNETTE. \$30.900, atskiras naujas "Triplex". Viso 14 kambarių, didelis kiemas, vandeniu alyva šildomas. Soninis įvažiavimas. Įmokėti apie \$8.000. Vienas atviras morgitui balansas.

PRIE HUBNER UPES. \$31.500, 17 kambarių naujas "Triplex". Balkonai, dideli butai, pajamos \$355 į mėnesį, vandeniu alyva apšildomas, didelis sklypas. Įmokėti \$10.000.

Nr. 5 VIESKELIS. \$13.000, 4 akrai žemės 10 mylių nuo Toronto, asfal-tuota gatvė, miesto vanduo. Įmokėti \$4.000.

WAUBAUSHENE, ONTARIO — \$4.000 visa kaina, vasarnamis prie Georgian Bay ežero, 90 mylių nuo Toronto, įrengtas, su baldais, pri-vatus ežero krantas, geras žuvinavimas. Įmokėti \$2.000.

Pas mus randasi daug naujai registruotų parduamų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijų skambinkite A. GARBENTUI.

Lietuvių skautų veikla

RUGSĖJO 21 d. 6 val. vak. Prisikėli-mo muzikos studijoje įvyks vadov-ų, tėvų-rėmėjų arbatėlė. Yra pa-kviesti vadovai iš Niagaros pusiasalio, Hamiltono ir Buffalo. Arbatėlės metu bus nagrinėjama peritos stovyklos ge-rosios ir blogiosios pusės ir bus rodo-mos spalvotos nuotraukos ir filmas. Taip pat kviečiami visi stovyklavę ju-bilėjinę stovyklą.

SATRIJOS IR RAMBYNO skautų-čių veiklos sezonas pradėdamos rug-sėjo 22 d. 10 val. pamaldomis Prisikėli-mo bažnyčioje. Visi skautų vienietai pilnoje uniformoje renkasi 9.30 val. ryto parapijos salėje. Kviečiami daly-vauti visi tėveliai bei skautų-čių rė-mėjai.

SKAUTŲ TĖVŲ ISKYLA Romuvon rengiama rugsėjo 28-29 d. Kas galėtų važiuoti savo automobiliu, prašomi pranešti s. V. Rušiui OX 1-3632 arba S. K. Butirai BE-3-9917. Tuo pat me-tu numatoma padaryti ir skautų iš-kylą.

PEREITA SAVAITGALĮ stovykloje dirbo visa eilė vadovų bei tėvų. Nu-dąžytas visas pastatas iš lauko pusės ir iškirsta daugiau aikštelių bei su-tvarkyti palapinių dugnai.

SURINKĖ AUKŲ stovyklavietės fondui prašoma jais galint greičiau atiduoti ps. V. Sendžiui, nes pinigai la-bai reikalingi.

Pageidautina, kad visi sakutai-tės užsiprenumeruotų "Skautų Aidą". SUEIGOS pradedamos būkle. Tėve-liai, kurių vaikai norėtų būti skautais ar vilkiukais, prašomi susiršti su draugininkais: ps. P. Sapliene LE 7-1503, s. L. Kalinausku LE 3-7506, s. J. Dambaru LE 6-1433. Primename, kad įstojamasis mokeskis — \$2. F.

Kanadiečiai apie lietuvių koncertą

Pasaulio Lietuvių Dienų didijį koncertą O'Keefe Centre, kiek teko pastebėti, plačiausiai pami-nyti dienraštis "Toronto Daily Star" rugsėjo 3 d. laidoj. Rose Macdonald aprašė solistų — St. Baro ir A. Stempuzienės pasiro-dymą. Esą pirmasis turėjęs su-daryti koncertinę atmosferą po dvi valandas užtrukusių kalbų. Tą uždavini jis atlikęs nuostabiai gerai pirmomis trimis Simkaus dainomis. Solistas dainavęs puik-kiu balsu — fine voice; esą jis tu-ri baritoną savybės tenoro skalę. Sol. A. Stempuzienė dainavusi su pranašiu įsijautimu ir malonia moduliacija.

Každokl korespondentas ne-mini sol. L. Sukytės, kuri labai gražiai pasirodė. Galbūt jos dai-navimo jis ne negirdėjo. Taip verčia mąstyti jo žodžiai "trys so-listai pateikė pertrumpą progra-mą". O tie trys esą — St. Baras, A. Stempuzienė ir Iz. Vasyliūnas.

Apie Iz. Vasyliūną korespon-dentas sako, esą jis išpildęs kūrin-ius "su stiliumi ir jautrumu". Sūnus gerai akomponavęs pianu

tėvui, nors kūriniai nebuve lengvi.

Kitas "Toronto Daily Star" vertintojas Bates irgi rugsėjo 3 d. laidoj rašo specialiai apie kon-certą, pabrėždamas, kad tėvynės muzika klausytojams išspaudusi ašaras. Koncertas buvęs šypinio pobūdžio "potpourri", kuriame buvusi išpildyta choralinė, operinė ir instrumentinė tėvynės mu-zika. Dviejų valandų programos pažiba (highlight) buvusi violisto Iz. Vasyliūno ir jo sūnaus, 24 m. — akompaniatoriaus, derinys. Pirmasis jų išpildytas kūrinyms buvęs Br. Budriūno "Rauda". Be-sikartojanti laudies melodija, kuri pastebimai jaudino klausy-tojus, buvo žaviai (delightfully) išpildyta Vasyliūno, buvusio Lie-tuvos operos koncertmeisterio, dabar — Bostono simfoninio or-kestro koncertmeisterio". Antra-sis kūrinyje buvo K. V. Banaičio "Rapsodija" ir "Sonata B Minor". Šie dalykai buvę sukurti pianui ir violenclei, bet visa oktava transponuoti ir išpildyti viola. Sunkumą sudarė tai, kad Banai-tis sukūrė impresionistinę trijų dalių kompoziciją kaip techninį bandymą. Bet Vasyliūnas buvęs tiek sėkmingas, kad net vak-s balkone pravirkęs.

Jungtinio choro pasirodymas buvęs gerai išlygintas "in tone and pitch".

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė su baldais ar be baldų. Tel. 532-9817.

Išnuomojama 2 kambariai ir virtuvė be baldų 354 Sunnyside Ave.

4 švarūs kambariai, privati vonia, au-tomobiliui pastatyti vieta, netoli šv. Jono Kr. bažnyčios. Tel. 924-8262.

Geromis sąlygomis, PARDUODAMAS 8 kambarių mūrinis namas. 349 Glad-stone Ave., tel. LE 6-8941.

ISNUOMOJAMAS ELEKTRINIS GA-RINTUVAS. Lengvai nuima senus si-enu popierius — užtenka tik jungti. Nepalieka nei garų nei dūmų. Skam-binti — A. Morkis LE 4-8459

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Vaziuojam kas savaitę į Montreal, Londoną, Windsorą, Hamil-toną, North Bay, Sudburį ir kitur. 30 DEWSON ST., TORONTO Telefonas LE. 4-1403

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir ap-traukiami seni pigia kaina. P. Lu-bys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

TAUPYK IR SKOLINKIS

Savo Kredito Kooperatyve

Adresas: 1465 De Seve Street, Montreal 20, P.Q., tel. 766-5827. Santaupos apdraustas vienu milijonui dolerių. Mirties ir invalidumo atve-jais pagal turimą draudimo polisą santaupos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. Už depozitus mokama 4% už šėrus 4.25%. Už asmenines pas-klas imama 7.6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6.5%. Pigus paskolų draudimas skoliniojo mirties ir invalidumo atvejais. BANKAS VEIKIA: 1465 De Seve: sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val.; darbo dienomis nuo 12 iki 3 val. išskyrus pirmadienius ir šeštadienius. Vakara-is: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. 3907 Rosemont Blvd.: tre-čiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakare.

Tautos šventė buvo gražiai pa-minėta.

Rengė seimelio prezidiumas. Iškilmingose pamaldose AV bažnyčioj organizacijos dalyvavo su vėliavomis ir gražiai giedojo parap. choras ir op. sol. E. Karde-lienė. Kleb. T. K. Peckys, SJ, pa-sakė progai pritaikintą pamokslą apeliuodamas į mūsų lietuviško apsisprendimo reikalą. Parapijos salėje įvyko minėjimas, kurį vaiz-gantiškai jautriu žodžiu pradėjo seimelio prez. pirm. J. Siaučulis, pristatydamas dienos paskaitinin-ką "L. Lietuvos" red. adv. A. Kaulėną. Kalbėtojas gražiu kul-tūriniu žodžiu 20 min. paskaitoj parodė lietuvių tautos gyvastin-gumą ir nesugriaujamą viltis ateičiai. Meninėj daly pasirodė sol. G. Čapka